

18.5.2026

IITIN YHTEISKOULUN ASEMAKAAVA - vuorovaikutusraportti

1 Osallistumis- ja arviointisuunnitelma

LAUSUNNOT

1.1 Telia Finland Oyj

1. Telialla on infraa asemakaava-alueella. Mikäli alueen rakentaminen aiheuttaa kaapeleiden siirtoja, on niistä oltava yhteydessä 12 viikkoa ennen siirtotarvetta, sulan maan aikana. Lähtökohtaisesti siirrot maksaa siirron tilaaja.

Kaavan laatijan vastine: Merkitään tiedoksi. Johtosiirtojen maksaja määräytyy sijoittamislupaehtojen perusteella.

1.2 Iitin kunnan vesihuoltolaitos

1. Alueella kulkee Iitin kunnan vesihuoltolaitoksen putkistoja. Putkistot ovat vesi- ja viemärijohtoja, näiden johtojen sijainti ja mahdollinen siirto on otettava huomioon kaavaa laatiessa. Vesijohdot siirtävät käyttövettä vedenottamoilta vesitornille ja kuntalaisten käyttöön. Vesijohdot ovat erittäin tärkeitä Iitin kunnan vesihuoltolaitokselle ja sen asiakkaille.

Kaavan laatijan vastine: Alueella kulkevat putkistot otetaan huomioon asemakaavoituksessa.

1.3 Lahden museot/Päijät-Hämeen alueellinen vastuumuseo

1. Suunnittelualueelta ei tunneta muinaismuistolain (295/1963) suojaamia muinaisjäänneksiä, mutta lähetyviltä samoilta korkeuksilta tunnetaan historiallisen ajan kohteita, kuten tervahautoja. Museoverkon vinovalovarjosteessa on urheilukentän pohjois- ja itäpuolella havaittavissa kuoppia, jotka sopisivat piirteidensä perusteella historiallisen ajan tervahaudaksi tai hiilimiiluksi ja havainnot olisi syytä tarkistaa. Edellä esitetyn perusteella museo edellyttää asemakaavan muutosalueen tarkastusta ja inventointia ja mahdollisten suojeltavien kohteiden huomioimista hankkeessa muinaismuistolain (295/1963) edellyttämällä tavalla.

Kaavan laatijan vastine: Kaava-alueen rajausta on tarkistettu ja pienentynyt huomattavasti OAS:n nähtävillöiden jälkeen. Urheilukentän pohjois- ja itäpuoli ei kuulu enää asemakaavoitettavaan alueeseen. Arkeologista inventointia ei täten laadita.

2. Suunnittelualueella sijaitseva Ravilinna on Pauli Korhosen 1940-luvulla suunnittelema alueen avainkohde, joka on ollut ravitoiminnassa vuodesta 1924 saakka. Ravilinna on Kausala Keskusta-alueen osa-alueen asemakaavan muutoksessa (2013) merkitty suojelumerkinnällä sr. Kaavamääräyksen mukaan kyseessä on historiallisesti arvokas ja kyläkuvan säilymisen kannalta tärkeä rakennus. Rakennusta ei saa purkaa. Rakennuksen ulkonäön ominaispiirteet tulee säilyttää. Ennallistavat toimenpiteet ovat sallittuja. Muutoksista on neuvoteltava maakuntamuseon (nyk. alueellinen vastuumuseo) kanssa. Kaava-alueen läheisyydessä sijaitseva A.I. Korhosen 1930-luvulla suunnittelema suojeltu Kausalan koulu sekä Ravilinna ja näiden väliin jäävä erillispientalojen alue kuuluvat Kausalan maakunnallisesti arvokkaaseen rakennetun kulttuuriympäristön alueeseen (MARY 2024) ja ovat yleiskaavassa varustettu sr-merkinnällä. Merkinnän mukaan kyseessä on arvokas rakennetun kulttuuriympäristön alue, jonka ympäristöä muuttavissa toimissa on otettava huomioon vaikutukset paikallisesti- ja maakunnallisesti arvokkaaseen rakennettuun kulttuuriperintöön. Ravilinnan sr-suojelumerkinnän sekä yleiskaavan suojelumerkinnät tulee edellä mainituilta osilta täydentää kaava-aineistoon.

Kaavan laatijan vastine: Kaava-alueen rajausta on tarkistettu ja pienentynyt huomattavasti OAS:n nähtävillöiden jälkeen. Ravilinna sijaitsee kaavoitettavan alueen rajauksen ulkopuolella, joten Ravilinnan asemakaavaan ei olla

18.5.2026

osoittamassa muutoksia. Ravilinnan kulttuuriympäristö on huomioitu kaavassa yleismääräyksillä, ja kaavaselostuksessa on kuvattu asemakaavan vaikutuksia rakennettuun kulttuuriympäristöön.

3. Kaavatyön yhteydessä on tarpeen arvioida laadittujen selvitysten riittävyys ja ajantasaisuus sekä mahdollisen lisäselvityksen tai rakennusinventoinnin tarve. Kulttuurihistoriallisesti arvokkaalle alueelle aiottu uudisrakentaminen edellyttää alueen arvojen kokonaisvaltaista tarkastelua sekä vaikutusten arviointia. Rakentamisen laadulle tulee asettaa vaatimuksia sen ympäristöön soveltumiseksi sekä tuottaa riittävästi visualisointimateriaalia kaavatyön tueksi.

Kaavan laatijan vastine: Kaavassa on osoitettu yleismääräyksiä koskien uudisrakentamisen sopeutumista arvokkaaseen kulttuuriympäristöön. Kaavaselostukseen on lisätty havainnekuvia.

4. Mikäli koulurakennuksen toteuttaminen edellyttää muistomerkin siirtoa, tulee asiasta olla yhteydessä museoon. Lahden museot kehottaa myös tutkimaan julkisen taiteen/prosenttiperiaatteen mahdollisuudet hankkeen yhteydessä.

Kaavan laatijan vastine: Muistomerkki ei sijaitse päivitetyn kaavarajauksen sisällä. Merkitään tiedoksi.

1.4 Päijät-Hämeen liitto

1. Ei lausuttavaa.

Kaavan laatijan vastine: Merkitään tiedoksi.

1.5 Päijät-Hämeen pelastuslaitos

1. Suunnittelussa ja tiestön toteutuksessa tulee huomioida liikenneturvallisuus ja pelastustoimen hälytysajo raskailla ajoneuvoilla. Lisäksi tulee huomioida litin Vapaaehtoinen Palokunta ry:n lausunto osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta.

Kaavan laatijan vastine: Suunnittelussa on huomioitu liikenneturvallisuus sekä pelastustoimen tilatarpeet. Merkitään tiedoksi.

1.6 litin vapaaehtoinen Palokunta ry

1. Palokunta katsoo, että uuden koulukeskuksen sijoittamiseksi Ravilinnan etumaastoon ei ole huomioitu tarpeeksi alueen liikenteellistä turvallisuutta. Suunnitelman toteutuessa Veteraanitie muuttuu vilkasliikenteiseksi väyläksi, jolloin kevyenliikenteen sekä tieliikenteen turvallisuus alentuu huomattavasti. Palokunnan puolelta ainoa hyväksytty ja laillinen kulku tapahtuu Veteraanitien puolelta. Kun liikenne lisääntyy ja koulukeskuksen parkkipaikka (ehkä) tulee olemaan kouluun nähden tien toisella puolella, tulee tien ylitys suojateillä lisääntymään. Tienylitystä tapahtuu erityisesti koulun alkamisen ja päättymisen aikoihin normaalia enemmän, jolloin hälytyksille tulevat ajoneuvot joutuvat odottamaan ehkä kohtuuttoman kauan suojateiden kohdilla.

Myös pienten koululaisten kulkeminen alakoululle koulukeskuksen editse kevyenliikenteen väylällä voi lisätä vaaratilanteita. He joutuvat ylittämään vähintään kaksi suojatietä Veteraanitiellä. Myös Valtatie 12 ja Veteraanitien risteyskohdan suojatie tulee olemaan vaarallinen, kuin jo Juoksijantien risteys on.

Kaavan laatijan vastine: Turvallisten yhteyksien takaaminen koulualueella on suunnittelun lähtökohta. Risteävien liikennevirtojen määrä tullaan minimoimaan. Veteraanitien ja Kymmentien varrella on yhdistetyt jalkakäytävät ja pyörätiet, ja valtaosa käyttäjistä ei joudu risteämään ajoneuvoliikenteen kanssa uuteen kouluun mennessä tai sitä ohittaessa. Tulevan koulualueen liikennejärjestelyissä tullaan huomioimaan viereisen paloaseman liikenteelliset tarpeet. Lähtötiedoiksi suunnitteluun on saatu tieto, että pelastustehtävään lähtevä ajoneuvo voi liittyä suoraan

18.5.2026

Kymentielle eikä Veteraanitielle. Veteraanitiellä liikennemäärä tulee kasvamaan uuden koulun myötä, mutta ajoneuvoliikenteen pysäköintialue sijaitsee kauempana koulusta, paloaseman itäpuolella. Tehdyn liikenneselvityksen ja toimivuustarkasteluiden perusteella liittymien toimivuudessa Kymentielle ei ole ongelmia. Jos Veteraanitien yli joudutaan rakentamaan uusia suojateitä, pyritään niiden paikat katsomaan siten, että suojateitä käytetään eikä oikopolkuja synny. Kaava-alueen ulkopuolella vaikuttavat muut alueen liikenteelliset haasteet ja kehityskohdat tulee ratkaista muiden suunnitelmien yhteydessä.

2. Turvallisemmaksi väyläksi Veteraanitie saataisiin sijoittamalla koulun parkkipaikka samalle puolelle kuin koulukeskus tulee olemaan. Myös tielinjauksen muuttaminen esim. tie paloasemalle kulkisi vanhan paloasematontin kautta. Iitin Vapaaehtoinen Palokunta ry ei pidä nykyistä tielinjausta Veteraanitiellä turvallisena eikä toteutuskelpoisena.

Kaavan laatijan vastine: Pysäköintialue on suunniteltu paloaseman itäpuolelle. Pysäköintialueelta suunnitellaan sujuva ja turvallinen yhteys/yhteydet koululle suunnittelun edetessä. Ensisijaisesti jalankulun yhteytenä on Kymentien varren jalankulku ja pyöräilyväylä, jolloin Veteraanitien yli ei välttämättä tarvita erillistä suojatietä.

1.7 Rakennusvalvontaviranomainen

1. Ei lausuttavaa.

1.8 Ympäristönsuojeluviranomainen

3. Ympäristönsuojeluviranomainen pyytää toimittamaan itselleen voimaan tulevan kaavan. Ei muuta huomautettavaa.

Kaavan laatijan vastine: Merkitään tiedoksi.

MIELIPITEET

1.9 M01 (14.5.2025)

1. Mielestäni kaavamutokseen ei pidä sisällyttää pienehköä metsäistä aluetta, joka on päiväkodin itäpuolella ja rajoittuu Veteraanitiehen ja Hiihtäjänkaareen. Se on alueen ainoa leikkipuisto ja alueen asukkaiden aktiivikäytössä. Leikkipuistoalueen ympärillä oleva puusto antaa myös jossain määrin tuulensuojaa. Aluehan on muuttunut varsin tuuliseksi sen jälkeen kun pururadan pohjoispuolinen puusto on kaadettu.

Kaavan laatijan vastine: Asemakaava-alueen rajausta on muutettu ja tarkistettu koskemaan vain alueita, joille on suunnitteilla muutoksia. Kyseinen puisto ei ole enää mukana kaavamutoksessa.

2. Uutta koulurakennusta suunniteltaessa tulee huomioida ja arvioida liikenteen sujuvuus. Päiväkodin valmistumisen jälkeen on ollut nähtävissä, että aamuisin ja iltapäivisin liikenne ajoittain ruuhkaantuu Otsontieltä Valtatie 12:lle (Kymentie) kääntyessä. Liikennettä on kuitenkin sujuvoittanut se, että esim. päiväkodille lapsia hoitoon vievät vanhemmat ovat voineet käyttää sekä Otsontien että Ravilinnan liittymää. Kun Veteraanitien liikenne joudutaan rakentamisen ajaksi katkaisemaan ja käytössä on vain Otsontien kautta kulkeva reitti valtatielle, liikenteen määrää tulee huomattavasti lisääntymään ja on odotettavissa ruuhkautumista.

Kaavan laatijan vastine: Alueelle tehtiin vuonna 2024 kattavat liikennelaskennat, joiden pohjalta on tehty liikenteen toimivuustarkastelut. Tarkasteluihin on huomioitu alueen nykyliikenteen lisäksi koululle tuleva liikenne. Toimivuustarkasteluissa on tarkasteltu illan ja aamun huipputuntien liikenne. Iltahuipputunnin tarkasteluissa koulun liikenne on oletettu ajoittuvan taustaliikenteen huipputunnille, vaikka todellisuudessa koulutoimintojen iltapäivän huipputunti tyypillisesti ajoittuu hieman työmatkaliikenteen kysyntähuippua aikaisemmaksi. Tavoitetilanteessa suurin osa Veteraanitien liittymän liikenteestä siirtyy kadun katkaisun myötä käyttämään itäisempää Otsontien

18.5.2026

liittymää, jonka liikennemäärä kasvaa sekä koulun liikennetuotoksen että liikenneverkollisten muutosten vuoksi. Vaikka koulualueelle ei tulisi uutta liittymää, on Veteraanitien liikenne todettu toimivaksi myös nykyisellä Otsontien liittymällä.

2 Kaavaluonnos

LAUSUNNOT

2.1 Hämeen ELY-keskus

1. ELY-keskus pitää yhdyskuntarakenteen kannalta hyvänä ratkaisuna, että koulu sijoittuu keskeiselle paikalle kunnan keskustaan tukien jo olemassa olevia yleisiä palveluja. Kaavan vaikutusten arvioinnissa on kuitenkin hyvä arvioida yhteiskoulun sijoittumisen vaikutuksia palveluverkkoon ja avata mahdollisesti tyhjilleen jäävien koulurakennuksien jatkokäyttöä.

Kaavan laatijan vastine: Kaavaselostuksen vaikutusten arviointia on täydennetty palveluverkon osalta.

2. ELY-keskus huomauttaa, että voimassa olevan asemakaavan korttelin 576 tontti 1 tulee ottaa mukaan nyt laadittavana olevan asemakaavan kaava-alueeseen. Asemakaavan muutoksella muutetaan tämän yleisten rakennusten korttelialueen (Y) tontin rajoja ja rakennusala. Kaava-alueeseen tulee ottaa mukaan myös valtatie 12 tiealue, kuten liikenneosuudessa myöhemmin mainitaan.

Kaavan laatijan vastine: Paloaseman Y-tontti on otettu mukaan kaava-alueeseen. Valtatien osuus käsitellään erillisenä kaavamuutoksena yhtenä kokonaisuutena, kaavan käynnistämispäätös on tehty.

3. Asemakaavaluonnoksessa opetustoimintaa palvelevien rakennusten korttelialueen (YO) rakennusala ja kaavamääräykset eivät vahvasti ohjaa rakentamista siten, että rakennuksen sijoittaminen tukisi suojaisan välituntipihan muodostumista koulun tontille. ELY-keskus kehottaa kiinnittämään huomiota suojaisan piha-alueen muodostamiseen, sekä tontin sisäiseen liikenteeseen ja sen turvallisuuteen.

Kaavan laatijan vastine: YO-korttelialuetta koskien on lisätty määräys koskien suojaisan ja viihtyisän oleskelupihan muodostumista sekä oleskelupihojen meluolosuhteita. Valtaosa tontille suuntautuvasta ajoneuvoliikenteestä jää Veteraanitien varressa olevalle pysäköintialueelle. Vain jalankulku, pyöräliikenne, mopoliikenne ja huoltoliikenne ohjataan koulun välittömään läheisyyteen.

4. ELY-keskus katsoo, että uudisrakentamisen sopeutumiseen alueen kulttuuriympäristön arvoihin tulee kiinnittää jatkosuunnittelussa erityistä huomiota ja vaikutusten arvioinnissa pohdittava, miten kaavaratkaisu tukee kaavan tavoitteita kulttuuriympäristön osalta. Arvioinnin tueksi on syytä laatia havainnekuva.

Kaavan laatijan vastine: Kaavaselostuksen vaikutusten arviointia on täydennetty kulttuuriympäristön arvoja koskien. Kaavaan on täydennetty määräykset koskien kaupunkikuvaa ja paikkaan sopivaa rakentamista.

5. Kaavaluonnoksessa YO-tontin rakennusala sijoittuu noin reilun 20 metrin etäisyydelle valtatie 12 keskilinjasta. Valtatie 12 suoja-alue on 30 metriä valtatie keskilinjasta. ELY-keskus katsoo, että koulu voi sijoittua esitetyllä tavalla osin suoja-alueelle, mikäli valtatie 12 tiealue otetaan kaavaan mukaan katuna. Tällöin kaavallisesta näkökulmasta katsottuna kohdassa ei olisi enää maantietä, eikä siten sen suoja-alueettakaan. ELY-keskus kuitenkin korostaa, että nykyinen valtatie 12 on hallinnollisesti maantie kunnan tekemään kadunpito päätökseen asti, joka tulee

18.5.2026

tehdä vasta liikenteen siirryttyä valtatie uudelle linjaukselle. Maantien suoja-alueelle rakennettaessa on varmistuttava, ettei rakentaminen aiheuta vaaraa liikenneturvallisuudelle tai haittaa tienpidolle.

Kaavan laatijan vastine: YO-tontin rakennusala ulottuu 4,5 metriä suoja-alueen puolelle. Kaavaan on lisätty määräys koskien suoja-alueelle rakentamista. Valtatie 12 muutetaan katualueeksi erillisellä kaavaprosessilla omana kokonaisuutenaan. Tarvittaessa kunta hakee elinvoimakeskuksesta poikkeuslupaa suoja-alueelle rakentamiseen. Kunta pyytää elinvoimakeskuksesta mahdollisuutta saada lausuntoa asiasta jo kaavaehdotusvaiheessa.

6. Kaavan ensimmäistä yleismääräystä koskien ELY-keskus huomauttaa, että alueidenkäyttölain 58 §:n mukainen rakennuskielto on voimassa kolme vuotta, eikä se välttämättä ole riittävä uuden valtatielinjauksen valmistumien kannalta. ELY-keskus esittää yleismääräyksen muokkaamista seuraavanlaisiksi: Uusi Veteraanintien liittymä valtatielle 12 (Kymentie) voidaan toteuttaa, kun valtatie 12 uusi Kausalan taajaman ohittava linjaus on otettu käyttöön ja Kymentie on muutettu kunnan kaduksi. ELY-keskus muistuttaa, että liittymän suunnittelussa tulee huomioida Kymentien rooli valtatie 12 rinnakkaistienä ja erikoiskuljetusten reittinä.

Kaavan laatijan vastine: Yleismääräys on muokattu lausunnon mukaisesti.

7. ELY-keskus huomauttaa, että Vt 12 Mankala-Tillola-hankkeen myötä on tarve muuttaa Kausalan alueen asemakaavojen LT-merkinnät katualueiksi, nykyisen valtatie linjauksen siirtyessä kunnalle kaduksi. Ylimääräisen kaavaprosessin välttämiseksi ELY-keskus esittää, että muutokset tehtäisiin nykyisen valtatie 12 osalta tämän kaavan yhteydessä. ELY-keskus muistuttaa myös muista tarvittavista asemakaavamuutoksista, jotta Vt 12 Mankala-Tillola-hankkeen tiesuunnitelmassa esitetyt hallinnolliset muutokset (maantiet kaduiksi) voidaan toteuttaa.

Kaavan laatijan vastine: LT-katualueiden mukaan ottaminen käynnistää tarpeen lisäselvityksille, mikä ei ole tämän yhteiskoulun mahdollistavan asemakaavan tavoitteiden mukaista. Yhteiskoulun kaava on kunnan näkökulmasta merkittävä eikä kouluhankkeen tule viivästyä. Kunta toteaa, että valtatie asemakaavamuutos toteutetaan omana kokonaisuutenaan, kunnanhallitus on tehnyt kaavoituksen käynnistämispäätöksen 16.2.2026. Kaavahankkeiden toteuttaminen erikseen on perusteltua myös valtatie kaavamuutoksen etenemisen kannalta, koska riskinä on, että koulun kaava ei edisty tavoiteaikataulussa.

8. Kaava-alueella sijaitsee varastorakennus ja pukukoppiarakennus, joiden paikalle esitetään koulurakennusta ja parkkipaikkaa. Alueella on tehty lepakkoselvitys, jossa kaava-alue inventoitiin osana laajempaa kartoitusalueutta kolmena yönä kesän aikana. ELY-keskuksen näkemyksen mukaan kyseinen inventointi ei riitä poissulkemaan rakennuksien mahdollisuutta lepakoiden päiväpiiloina, joiden hävittäminen tai heikentäminen on luonnonsuojelulain 78 §:n nojalla kiellettyä ilman 83 §:n mukaista poikkeuslupaa. Rakennusten mahdollisuus olla lepakoiden päiväpiiloja tulee selvittää. Tarvittaessa tulee suorittaa oikea-aikainen tarkkailu rakennusten ympäristössä lepakoiden yöllisen ruokailunnenlähden, ja mahdollisuuksien mukaan paluun, aikaan.

Kaavan laatijan vastine: Varasto- ja pukukoppiarakennusten purkamisen vaikutukset lepakoihin on arvioitu marraskuussa 2025. Tarkastuksen yhteenvetona voidaan esittää, että kumpikaan rakennus ei ole lepakoille merkittävä lisääntymis- tai levähdyspaikka.

9. ELY-keskus huomauttaa, että kaavan vaikutusten arviointi on vielä hyvin niukkaa ja sitä tulee täydentää ehdotusvaiheessa erityisesti kunnan palveluverkon ja kulttuuriympäristön osalta. ELY-keskus muistuttaa, että ilmastovaikutukset ovat yksi MRA:n mukaisista arvioitavista kaavan vaikutuksista. Kaavojen ilmastovaikutusten laadullisessa arvioinnissa ja tunnistamisessa voidaan hyödyntää esimerkiksi KILVA-työkalua.

18.5.2026

Kaavan laatijan vastine: Kaavaselostuksen vaikutusten arviointia on täydennetty. Ilmastovaikutusten arviointi on laadittu ehdotusvaiheessa ja lisätty kaavaselostukseen.

2.2 litin kunnan vesihuoltolaitos

1. Ei lausuttavaa kaavaluonnoksesta

Kaavan laatijan vastine: Merkitään tiedoksi.

2.3 litin Vapaaehtoinen Palokunta ry

1. Pyydämme oikaisemaan kohtaan 1.6. litin Vapaaehtoinen Palokunta ry:

”Hälytysajoneuvot joutuvat ehkä odottamaan kohtuuttoman kauan suojateiden kohdilla.”

Tämä lause ei vastaa litin Vapaaehtoinen Palokunta ry:n tekemää lausuntoa. Alkuperäisen lausunnon kyseinen kohta kuuluu näin:

”Palokunnalle on määritelty tavoitelähtöaika, jolloin ensimmäisen hälytysajoneuvon pitää lähteä hälytystehtävälle. Kun liikenne lisääntyy ja koulukeskuksen parkkipaikka (ehkä) tulee olemaan kouluun nähden tien toisella puolella, tien ylitys lisääntyy suojateillä. Liikennesääntöjen perusteella jalankulkijoilla on etuoikeus tien ylittämiseen. Tienylitystä tapahtuu erityisesti koulun alkamisen ja päättymisen aikoihin normaalia enemmän, jolloin hälytyksille tulevat ajoneuvot joutuvat odottamaan ehkä kohtuuttoman kauan suojateiden kohdilla.”

Sitowise Oy:n tekemä kirjaus antaa väärän kuvan hälytyksille lähdöstä. Hälytysajoneuvot lähtevät aina Kymmentien puolelle, ei koskaan Veteraanitiele. Henkilöstö, joka saapuu hälytyksille, tulee aina Veteraanitien kautta.

Kaavan laatijan vastine: Vuorovaikutusraporttiin on korjattu litin VPK:n OAS-vaiheen lausunto yllä kuvatulla tavalla.

2.4 KSS Verkko

1. Kaava-alueella on KSS Verkko Oy:n maakaapeloitua sähköverkostoa. Pyydämme huomioimaan nykyisen verkoston kaavoituksessa. Lisäksi pyydämme varaamaan asemakaavassa mahdollisuuden puistomuuntamon sijoittamiseen uuden koulurakennuksen kiinteistölle tai sen välittömään läheisyyteen.

(Liitteenä kuva alueen maakaapeliverkostosta)

Kaavan laatijan vastine: Yhteiskoulun rakentaminen vaatii johtosiirtoja, jotka ratkaistaan tarkemmassa suunnittelussa. Kaava sallii EV- alueille yhdyskuntateknisiin järjestelmiin, verkostoihin ja niiden huoltoon liittyvien johtojen, putkien, rakennelmien ja laitteiden sijoittamisen. YO-korttelialueelle saa sijoittaa puistomuuntamon.

2.5 Kausalan Kaukolämpö oy

1. Kausalan Kaukolämpö Oy huomauttaa, että ko. alueella on Kausalan Kaukolämpö Oy:n omistamat kaukolämpölinjat. Jos rakennus toteutetaan suunnitellulle alueelle, joudumme siirtämään kaukolämpölinjat sen alta. Tästä aiheutuvat kustannuksien maksajaksi tulee tällöin rakennuksen omistaja, litin kunta. Alueella sijaitsee kaksi erillistä linjaa, jotka joutuvat rakennuksen alle. Näiden linjojen muutoksille ja sijoituksille tulee varata kaavassa uusi sijoituspaikka, jossa tulee huomioida linjan jatkuminen veteraanitien kiinteistöille.

18.5.2026

Kaavan laatijan vastine: Yhteiskoulun rakentaminen vaatii johtosiirtoja, jotka ratkaistaan tarkemmassa suunnittelussa. Kaava sallii EV- alueille yhdyskuntateknisiin järjestelmiin, verkostoihin ja niiden huoltoon liittyvien johtojen, putkien, rakennelmien ja laitteiden sijoittamisen.

2.6 BLC Infra oy

1. BLC Infra Oy:llä on tietoliikennekaapeleita tai tietoliikennereittejä lausuntopyyntö Kausalan asemakaavan Ravilinnan etumaaston alueen muutoksen ja laajennuksen kaavaluonnoksesta (litti) alueella. Pdf:ssä on BLC Infran kaapelireitti merkittynä sinisellä.

Kaavan laatijan vastine: Merkitään tiedoksi.

2.7 Lahden museot / Päijät-Hämeen alueellinen vastuumuseo

1. Museo on aiemmassa lausunnossaan (16.4.2025) todennut, että Ravilinnan pohjois- ja itäpuolen alueet olisi syytä tarkistaa muinaisjäännösten osalta. Kaavaluonnoksessa rajatut alueet ovat kuitenkin alueen eteläosassa, jossa on paljon rakennettua ympäristöä ja arkeologisen kulttuuriperinnön suhteen vähemmän potentiaalista maastoa.

Kaavan laatijan vastine: Merkitään tiedoksi.

2. Museo pitää hyvänä asiana kerrosten lukumäärän rajaamista kahteen, mutta kehottaa edelleen tutkimaan arkkitehtuurin laatuvaatimusten saavuttamista sekä asianmukaisten visualisointimateriaalien laatimista ehdotusvaiheeseen.

Viitesuunnitelman havainnekuvat sekä yleisarkkitehtuurin laatu ovat huomattavasti hankesuunnitelmaa korkeatasoisempia. Museo kehottaa hanketyön yhteydessä laatimaan viimeistelyjä havainnekuvia, josta käy massoittelemisen lisäksi ilmi myös suunniteltu aukotus, katokset, syvennykset ja materiaalit sekä tavoittelevaan rakennuksen massoittelemassa ja katon muodossa harmonista ja yhtenäistä, arvoalueeseen soveltuvaa laadukasta ilmettä. Uudisrakennuksen laatuvaatimukset ja soveltuminen ympäristöön tulee käsitellä asemakaavaselostuksessa havainnekuvien kera.

Kaavan laatijan vastine: Kaavamääräyksiä on tarkennettu ja täsmennetty koskien arkkitehtuurin laatuvaatimuksia. Kaavaselostusta on täydennetty vaikutusten arvioinnin osalta. Hankesuunnitteluvaihe ei vielä sisällä tarkempaa arkkitehtonista suunnittelua.

3. Asemakaava-alueelle sijoittuu kivinen muistomerkki. Mikäli koulurakennuksen toteuttaminen edellyttää muistomerkin siirtoa, tulee asiasta olla yhteydessä Lahden museoiden / Päijät-Hämeen alueellisen vastuumuseon alueellisen taidemuseotyön ja julkisen taiteen vastuumuseotutkijaan. Museo kehottaa myös tutkimaan julkisen taiteen/prosenttiperiaatteen mahdollisuudet hankkeen yhteydessä.

Kaavan laatijan vastine: Muistomerkki ei sijoitu asemakaava-alueelle, eikä muistomerkkiin kohdistu muutoksia.

2.8 Päijät-Hämeen liitto

1. Kausalan asemakaavan muutos ja laajennus Ravilinnan etumaaston alueella toteuttaa Päijät-Hämeen maakuntakaavan 2060 luonnosta. Päijät-Hämeen liitto pitää hyvänä, että kaavassa on annettu arkkitehtuurin ja rakentamisen laatuun liittyviä määräyksiä, jolla edistetään muuttuvan alueen sopeutumista maakunnallisesti merkittävän Kausalan taajaman rakennetun kulttuuriympäristön läheisyyteen.

18.5.2026

Kaavan laatijan vastine: Merkitään tiedoksi.

2.9 Telia Finland Oyj

1. Ei lausuttavaa.

Kaavan laatijan vastine: Merkitään tiedoksi.

2.10 Päijät-Hämeen terveysuojeluviranomainen

1. Kaava-alue sijoittuu valtatie 12 välittömään läheisyyteen sekä sen melu- ja epäpuhtauksien vaikutusalueelle. Huomioiden valtakunnalliset koulujen ja vastaavien rakennusten suunnitteluohjeet on uuden koulurakennuksen sijoittaminen tämäntyyppiseen paikkaan terveysturvallisuuden kannalta huono ratkaisu. Vaikka nykyisen valtatie 12 liikennemääriin suunnittelualueella on tapahtumassa muutoksia tällä vuosikymmenellä tulevat tien liikennemäärät kuitenkin pysymään korkealla tasolla alueella sijaitsevien yhdyskuntatoimintojen takia.

Kaavan laatijan vastine: Merkitään tiedoksi.

2. Maankäytön suunnittelussa ja toimintojen sijoittelussa on suositeltavaa ottaa myös huomioon vuonna 2030 kiristyvät ilmanlaadun raja-arvot. Suomessa yleisesti ongelmia taajamissa aiheuttavat liikenteen päästöt, katupöly sekä puun pienpoltto.

Kaavan laatijan vastine: Ilmanlaadun raja-arvot huomioidaan tarkemmassa rakennussuunnittelussa.

3. Koska rakennusala sijoitetaan valtatie viereen, tulisi yleisissä kaavamääräyksissä ottaa kantaa niihin kaavalla määrättävissä oleviin toimenpiteisiin, joilla voidaan vähentää sisäilman laatua heikentävien tekijöiden päätymistä koulukiinteistön sisäilmaan. Rakennuksen sisäilma tulisi esimerkiksi velvoittaa ottamaan rakennuksen puhtaalta puolelta ja mahdollisimman kaukaa päästölähteistä. Myös näihin etäisyyksiin on annettu liikennemääriin perustuvia suunnittelusuosituksia. Tarvittaviin ilmanvaihdon suodatustehokkuuksiin tulisi ottaa tarkemmin kantaa rakennuslupamenettelyssä.

Kaavan laatijan vastine: Yleismääräyksiin on lisätty määräys koskien rakennuksen ilman sisäänottoa etäältä kadun päästölähteistä. Ilmanoton sijainti määritellään tarkemmassa rakennussuunnittelussa.

4. Melun osalta kaavassa tulisi ottaa tarkemmin kantaa myös muihin piha-alueen melua vaimentavien rakenteiden toteuttamiseen. Kaavaselostuksessa mainitaan pyöräkatos mutta myös sen osalta tulisi tarkemmin tutkia tarvittavat rakenteet ja niille tarvittavat ulottuvuudet, jolla riittävä vaimennus saavutetaan koko piha-alueella. Annetun vaimennustason lisäksi yleisissä kaavamääräyksissä tulisi todeta, että koulurakennuksen sisä- tai oleskelualueilla ei saa ylittää lainsäädännössä niille asetettuja melutason enimmäisarvoja.

Kaavan laatijan vastine: Yleismääräyksiin on lisätty määräys koskien koulurakennuksen sisä- ja oleskelutilojen melutasoja.

5. Kaavahankkeen ratkaisuissa tulee ottaa paremmin huomioon myös Otsontien ja Veteraanitien alueella olevat lukuisat rivi- ja omakotitalot, joihin tulee kohdistumaan tällä kaavaratkaisulla ainakin arkisin huomattavasti nykyistä kovempi liikennemelun määrä koulun työntekijä-, koululais-, huolto- ja saattoliikenteestä. Koulun pysäköinti sekä saattoliikenteen kääntymisalue sijoittuu rivitalorakennuksen viereen kapean virkistysalueen taakse.

18.5.2026

Kaavan laatijan vastine: Lisääntyvä liikenne Otsonttiellä ja Veteraanitiellä ei aiheuta merkittävää lisäystä liikennemeluun.

6. Hankealue sijoittuu radonhaitta-alueelle, jonka takia yleisiin kaavamääräyksiin tulisi lisätä vaatimus maaperästä tai rakennusmassoista aiheutuvan radonhaitan torjuntaan.

Kaavan laatijan vastine: Kaavaan on lisätty määräys: *Suunnittelussa ja toteutuksessa on otettava huomioon rakennuspaikan radonriskit*”.

7. Kaava-aineistosta ei selviä, sijaitseeko suunnittelualue pohjavesialueella. Tämä olisi hyvä tuoda esille myös kaavaselistuksessa ja kaavakartassa, koska kaavakartassa annetaan yleisiä määräyksiä pohjaveden suojaamiseksi. Terveysturvallisuuden näkökulmasta pohjavesialueelle ei tulisi imeyttää käsittelemättömiä hulevesiä parkkipaikoilta ja vastaavilta alueilta, joiden hulevedet eivät ole puhtaita. Jos laajempien alueiden hulevesiä suunnitellaan imeytettäväksi, olisi niille suositeltavaa varata kaavassa ohjeelliset alueet.

Kaavan laatijan vastine: Koko kaava-alue sijoittuu pohjavesialueelle, ja sitä koskee pohjavesien yleismääräykset. Kaavaselistuksen kohdassa 3.1.2.3 Maaperä ja vesiolot kuvataan kaava-alueen sijoittumista pohjavesialueelle.

8. Kaavakartan perusteella iso osa koulurakennuksen ikkunoista tulee avautumaan etelään. Yleisillä kaavamääräyksillä on suositeltavaa edellyttää varautumista erityisesti poikkeuksellisiin helteisiin ja edellyttää koulurakennuksen kesäkauden lämpötilojen hallintaan joko passiivisia tai aktiivisia menetelmiä. Erityyppisille julkisille rakennuksille on asumisterveysasetuksessa asetettu enimmäislämpötilarajat, jotka tulee alittaa myös pidempiaikaisten hellejaksojen aikana ja pääsääntöisesti tämä ei toteudu ilman erillisiä teknisiä ratkaisuja.

Kaavan laatijan vastine: Asiat koskevat tarkempaa koulun rakennussuunnitteluvaihetta, jossa huomioidaan lakien ja asetusten sisältö.

9. Kaavaselistuksen osallisten muiden viranomaisten listasta puuttui Päijät-Hämeen ympäristöterveys, joka toimii litin kunnan terveysuojeluviranomaisena.

Kaavan laatijan vastine: Päijät-Hämeen ympäristöterveys on lisätty osallisten listaan.

2.11 Ympäristönsuojeluviranomainen (Lausunto lisätty kaavaehdotuksen nähtävilläolon jälkeen)

1. Esitetyllä kaava-alueella ei ole tiedossa pohjaveden lisäksi muita luontoarvoja. Opetustoiminta ja lähivirkistysalue eivät lähtökohtaisesti aiheuta mainittavaa riskiä pohjavedelle. Rakennusvaihe ja pysäköintialue sen sijaan voi aiheuttaa riskin pohjaveden laadulle. Tuoreessa litiin laaditussa pohjavesialueiden suojelusuunnitelmassa Kausalan pohjavesialueelle esitetään toteutettavaksi selvitys suolausmäärän vähentämiseen ja vaihtoehtoisten liukkaudentorjuntamenetelmien käyttöön. 1.4.2025 voimaan tulleissa litin ympäristönsuojelumääräyksissä on alueella voimassa olevaa kaavaa tiukempia määräyksiä: vaarallisen tai ympäristölle haitallisten nestemäisten kemikaalien vuotojenhallinta tulee toteuttaa kaksinkertaisen suojausperiaatteen mukaisesti. Voimassa olevia ympäristönsuojelumääräyksiä tulee hyödyntää kaavamuutoksessa tarvittavilta osin.

Kaavan laatijan vastine: Yleismääräyksiä on tarkennettu litin ympäristönsuojelumääräyksien mukaisesti.

2. Melu on yksi merkittävistä oppimiseen ja yleiseen terveyteen negatiivisesti vaikuttavista tekijöistä. Vnp 993/1992 mukaan virkistysalueilla taajamissa sekä oppilaitoksia palvelevilla alueilla on ohjeena, että melutaso ei saa ylittää ulkona melun A-painotetun ekvivalenttitason (L Aeq) päiväohjearvoa (klo 7-22) 55 dB. Meluselvityksessä todetaan

18.5.2026

liikennemäärän puolittumisen tai kaksinkertaistumisen vaikuttavan 3 dB syntyvään meluun eli liikennemäärien mahdolliset muutokset eivät merkittävästi muuta alueen melutilannetta.

Kaavan laatijan vastine: Valtatien 12 linjaus muuttuu ja nykyinen valtatie osuus muutetaan kaduksi. Iitin kunnanhallitus on päättänyt 16.2.2026 § 29 käynnistää Kausalan asemakaavan muutoksen syrjään jäävän valtatie 12 osalta. Valtaosa nykyisen valtatie liikennemäärästä siirtyy uudelle linjaukselle, ja liikennemäärät nykyisestä vähenevät Kymentiellä. Asemakaavassa on yleismääräyksellä ohjattu melutasojen osalta: "Oleskelupihojen sijoituksella sekä rakenteilla tulee huolehtia siitä, että oleskelupihojen melutaso ei ylitä 55 dB".

3. Kaikessa maankäytössä ja rakentamisessa on hyvä ottaa etupainotteisesti huomioon ympäristömuutoksen vaikutukset, kuten rankka- ja viistosateet, kuivuus ja helteet. Viherpeitteisyys ja luontaiset varjot on syytä huomioida jo suunnittelussa mahdollisuuksien mukaan.

Kaavan laatijan vastine: Kaavaan on lisätty yleismääräys koskien sään ääri-ilmiöiden huomioimista.

2.12 Rakennusvalvontaviranomainen (Lausunto lisätty kaavaehdotuksen nähtävilläolon jälkeen)

1. Asemakaavan muutosta valmisteltaessa tulee kiinnittää erityistä huomiota alueen liikennejärjestelyiden selkeyteen ja turvallisuuteen. Liikenteen sujuvuus, eri kulkumuotojen yhteensovittaminen ja pysäköinti tulee varmistaa siten, että alue palvelee kaikkia tulevia käyttäjiä (koulu, päiväkotia, paloasema, jäähalli, asuntoalueet, ulkoilureitit) toimivalla ja turvallisella tavalla. Henkilökunnan ja oppilaiden pysäköintialueiden mitoituksessa tulee huomioida alueen käyttäjämäärät. Pysäköintialueet ja koulu- ja esikoulukuljetusten jättöpaikat tulee sijoittaa niin, ettei kulku niille aiheuta haittaa liikenneturvallisuudelle.

Kaavan laatijan vastine: Suunnittelualueelle on laadittu liikenneselvitys (Sitowise Oy, 2025), jonka tarkoituksena on ollut palvella asemakaavoitusta sekä myöhempää tarkemman tason suunnittelua. Liikenneselvityksessä on tarkasteltu kaavaillun koulun sekä sen läheisten katujen ja alueiden liikenneturvallisuus, toiminnallisuus ja tarkoituksenmukaisuus kokonaisuutena ja siinä on esitetty kehitysehdotuksia ja tutkielmia eri liikennemuotojen sijoittumisesta alueelle. Näitä ovat olleet liittymien, koulukuljetusten, saattoliikenteen, pysäköintipaikkojen sijaintitutkielmat sekä nykyisen ympäristön liikenneturvallisuuden tilan tarkastelut (liikenneturvallisuuspuutteet/-havainnot sekä kehitysehdotuksia asemakaavoitukseen ja muiden alueen lähikatujen liikenneturvallisuuden parantamiseen). Vaikka Veteraanitien läpiajo katkaistaan, liittymien toimivuus huipputuntina säilyy nykytilanteen kaltaisena. Liikenteen sujuvuudessa ei ole laadittujen toimivuustarkastelujen puolesta haasteita nykytilanteessa eikä maankäytön ja liikenneverkon muutosten toteuduttua. Toimivuustarkasteluissa liikennemäärinä Kymentiellä (vt 12) on käytetty nykyisiä liikennemääriä, jotka ovat suurempia kuin mitä ne valtatie 12 pitkämatkaisen liikenteen poistuttua tulisivat olemaan.

Kouluhankkeen jatkosuunnittelun ja katusuunnittelun yhteydessä Iitin kunta määrittää keskeisimmille toiminnoille liikennejärjestelyt kokonaisuus ja liikenneselvityksen tutkielmat huomioiden. Alueella on jo nykyisin useita mahdollisia sijainteja koulukuljetuksille, saattoliikenteelle, pysäköinnille, ja osa ratkaisusta tulee yhteensovittaa alueen muiden toimijoiden kanssa ml. päiväkotia, jäähalli, asutus ja paloasema. Koulun ja esikoulun saattoliikenne-, pysäköinti- ja koulukuljetusjärjestelyt päätetään kouluhankkeen jatkosuunnittelussa.

18.5.2026

MIELIPITEET

2.13 M01 (12.11.2025)

1. Alue, johon koulurakennusta on esitetty, on aiemmin ollut suurelta osin sorakuoppa, joka on täytetty maamassoilla, joiden laadusta ei ole varmuutta. Tätä ei ole mainittu kaavaluonnoksessa missään kohdassa. Maaperää koskeva osuus ei mainitse radonia eikä muita haitallisia aineita, joita alueella todennäköisesti esiintyy, pitää kaavoituksessa selvittää. Tiivistämätön täyttömaa aiheuttaa rakennuksen perustamiseen omat ongelmansa. Vanha paloasema on alun perin ollut linja-autoliikennöitsijän tallirakennus.

Kaavan laatijan vastine: Kaavassa on maaperää koskevat yleismääräykset.

2. Liikenneturvallisuuteen vaikuttavat asiat on esitetty puutteellisesti. Luonnoksessa on mainittu, että liikennelaskelmat on tehty, mutta niitä ei ole tuotu esille. Vt 12 tiesuunnittelun yhteydessä olevista liikennemääristä ja ennusteista ei ole mitään vertailutietoa. Tällä tiedolla on merkitystä liikenteen sujuvuuteen ja turvallisuuteen. Kaavaratkaisu aiheuttaa Kymentien liikenne-/katualueen levittämistarpeen tulevan Veteraanintien risteyksessä.

Kaavan laatijan vastine: Liikennemäärät ja -ennuste on esitetty erillisessä kaavan taustaselvityksessä ”litin yhteiskoulun liikenneselvitys”, Sitowise Oy 2025. Liikennemäärissä on mukana valtatie nykyinen liikenne, joka pääosin poistuu tieltä, kun valtatie 12 liikenne siirtyy uudelle linjaukselle (ohitustielle). Liikenteen nykyhetken ja tavoitevuoden toimivuustarkasteluissa Kymentien (vt 12) liikennemäärä on nykyliikenteen mukainen. Kymentien liikennejärjestelyihin joudutaan tekemään muutoksia, jos uusi liittymä koulun edustalle toteutetaan. Sitä ennen kuitenkin nykyinen valtatie 12 tulee muuttua kaduksi. Kymentien liikennejärjestelyt rajautuvat kaava-alueen ulkopuolelle.

2.14 M02 (21.10.2025)

1. Liikenneturvallisuudessa riskejä. Liittymä Veteraanintieltä ei ratkaise mitään. Koulut ovat paikkoja, jonne nuoret kokoontuvat vapaa-ajallaan päristelemään mopoilla yms., joka on riski muille Ravilinnan alueen käyttäjille.

Kaavan laatijan vastine: Kaavavaiheessa on sovittu alueen liikenteellisistä periaatteista, jotka täydentyvät suunnittelun edetessä. Liikkumisenohjauksella voidaan vaikuttaa paljon alueella liikkumiseen.

2. Haitat urheilulle sekä työ-, koulu- ja harrastusrauhalle. Ravilinnan alue ei ole välituntialue, vaan urheilu- ja harrastusalue, jossa pitää pystyä järjestämään kansallisen tason yleisurheilu- ja jalkapallokisoja. Nuorten alueella hengailu tuo mukanaan ilkeävaltaa. Urheilupaikkojen rikkominen saattaa estää kisojen järjestämisen kokonaan, mikä saattaa olla paikalliseurojen taloudelle kohtalokasta. Sotketut paikat luovat huonoa julkisuuskuvaa litistä. Ravilinnassa on ollut yksi litin parhaimmista kohteista luoda positiivista julkisuuskuvaa. Toivon, että uusi koulu rakennetaan riittävän kauas urheilupaikoista ja sellaiseen paikkaan missä ala- ja yläkoululaisten koulumatka kulje samansuuntaisesti.

Kaavan laatijan vastine: Koulu vastaa välituntialueiden käytöstä toiminnan käynnistyessä. litin kunnanvaltuusto on tehnyt periaatepäätöksen 25.3.2025 § 11, jonka mukaan uusi koulu suunnitellaan Ravilinnan etumaastoon.

18.5.2026

2.15 M03 (29.10.2025)

1. Ravilinnan etumaasto on mielestäni aivan väärä tulevan koulun sijainti. Ns. keskuspuisto olisi minulle vanhana littiläisenä oikea tulevan koulun sijainti.

Kaavan laatijan vastine: Iitin kunnanvaltuusto on tehnyt periaatepäätöksen 25.3.2025 § 11, jonka mukaan uusi koulu suunnitellaan Ravilinnan etumaastoon.

2.16 M04 (3.11.2025)

1. On selvää, että jo nyt ja varsinkin tulevaisuudessa uusi koulurakennus ei palvele ainoastaan kunnan perusopetusta ja lukiota vaan toimii harrastus- ja kokoustilana kansalaisopistolle, musiikkiopistolle ja monille muille iittiläisille järjestöille. Käyttäjäkunta tulevaisuudessa painottuu entistä enemmän senioriväestöön koska lapsimäärä kunnassa pienenee, ja siksi rakennuksen tiloja tulee voida turvallisesti ja esteettömästi käyttää kaikenlaiset käyttäjät. Lisäksi kaavassa tulee varmistaa, että alueen käyttö ja rakentaminen on järjestetty niin, että siinä luodaan edellytykset hyvälle elinympäristölle sekä edistetään ekologisesti, taloudellisesti, sosiaalisesti ja kulttuurisesti kestävä kehitystä (Alueidenkäyttölaki 132/1999).

Kaavan laatijan vastine: Asemakaavamuutos on laadittu alueidenkäyttölain mukaisesti.

2. Nyt ehdotetussa asemakaavaluonnoksessa Veteraanitie katkaistaan ja sekä alueen nykyinen että koulun tuleva liikenne ohjautuu alueelle Otsontien risteyksen kautta. Liikenneselvityksessä on keskitytty ainoastaan odotusaikoihin, mutta Otsontien risteyksen todellinen ongelma ja liikenneturvallisuuden vaarantaja on huono näkyvyys ja liikenteen usein liian suuri tilannenopeus nopeusrajoituksista huolimatta. Ainoa turvallisuutta oikeasti parantava ratkaisu on risteykseen rakennettava kiertoliittymä. Se tulee sisällyttää kaavaan jo tässä vaiheessa ja varmistaa, että se on toteutettavissa rakentamisen aikana.

Kaavan laatijan vastine: Kymentien liikennejärjestelyt eivät kuulu tähän kaava-alueeseen. Valtateille ei lähtökohtaisesti rakenneta kiertoliittymiä, sillä ne hidastavat etenkin raskaan liikenteen sujuvuutta. Kymentien liikennejärjestelyjä tutkitaan tarkemmin, kun Kymentien (vt 12) liikenne siirtyy uudelle ohitustielle ja Kymentie muutetaan kaduksi.

3. Ravirataan joudutaan usein turvautumaan pysäköintialueena. Ravirata tulee säilyttää hevosurheilu- ja virkistyskäytössä, eikä siitä voi muodostua ”pysyvää” parkkialuetta alueen puutteellisten ja/tai väärin sijoitettujen pysäköintipaikkojen vuoksi. Pysäköintimahdollisuus lähelle koulurakennusta tulee asemakaavassa turvata kaikille koulun käyttäjille.

Kaavan laatijan vastine: Paloaseman itäpuolelle on osoitettu yleinen pysäköintialue, joka palvelee sekä uuden yhteiskoulun että alueen muiden toimintojen käyttäjiä.

4. Asemakaavan valmistelussa ei ole myöskään tarpeeksi kiinnitetty huomiota maaperässä mahdollisesti piileviin ongelmiin. Alueella on aiemmin sijainnut linja-autotalli ja sorakuoppa. Ei ole näyttöä siitä, että mahdolliset öljyvalumat ym. ja muu alueella ollut jäte olisi siivottu nykyisen lain tarkoittamalla tavalla pois alueelta. Koulun kaavoittaminen alueelle ilman perusteellisia PIMA-tutkimuksia ei ole mahdollista. Kunnan on puhdistettava maaperä.

Kaavan laatijan vastine: Asemakaavamuutoksessa on määräys: ”Maaperän pilaantuneisuus ja puhdistustarve on selvitettävä ennen rakentamiseen ryhtymistä ja tarvittaessa maaperä on puhdistettava ennen alueen ottamista kaavan käyttötarkoitukseen.”

18.5.2026

5. Uudet tiejärjestelyt eivät saa vaikuttaa palo- ja pelastustoimen vasteaikoihin.

Kaavan laatijan vastine: Palo- ja pelastusaseman toiminnan edellytykset on huomioitu asemakaavamuutoksen liikenneratkaisuissa.

6. AKL perusteella tulee arvioida, onko suunniteltu maankäyttö taloudellisesti toteuttamiskelpoista. Luonnokseen sisältyy monia seikkoja, jotka tekevät kyseisestä rakennuspaikasta tarpeettoman kalliin verrattuna muihin mahdollisiin koulun rakennuspaikkoihin Kausalassa.

Kaavan laatijan vastine: Koulun vaihtoehtoisia sijainteja on tarkasteltu kustannusnäkökulma huomioon ottaen.

7. Iitin kunnanvaltuusto päätti maaliskuussa 2025 yksimielisesti hylätä nyt kaavoituksen kohteena olevan VE2-vaihtoehdon Ravilinnan etumaastossa ja laajentaa kaavoitusalueen koskemaan jäähallin ja Pikku-Vieterin päiväkodin viereistä aluetta. Nyt ehdotetussa kaavassa kyseistä laajennusta ei ole otettu huomioon muuta kuin pysäköintialueen osalta, joten ehdotettu asemakaavaluonnos ei siltä osin täytä kunnanvaltuuston sille asettamia tavoitteita.

Kaavan laatijan vastine: Iitin kunnanvaltuusto on tehnyt periaatepäätöksen 25.3.2025 § 11, jonka mukaan uusi koulu suunnitellaan Ravilinnan etumaastoon. Kunnanhallitus päätti käynnistää Ravilinnan etumaaston kaavoituksen 7.4.2025 § 54.

8. Mielestämme Kausalan asemakaava muutos ja laajennus Ravilinnan etumaastossa ei edistä alueidenkäyttölain edellyttämää ekologisesti, taloudellisesti, sosiaalisesti ja kulttuurisesti kestävästä kehitystä Iitissä ja siinä on monia sellaisia seikkoja, joita ei pystytä kustannustehokkaasti ratkaisemaan. Näistä syistä kaavoitusprosessi pitää mielestämme keskeyttää ja hakea koulurakennukselle Kausalassa sellainen paikka, missä alueidenkäyttölain asettamat tavoitteet voidaan saavuttaa.

Kaavan laatijan vastine: Asemakaavamuutoksessa on arvioitu kaavan vaikutukset alueidenkäyttölain edellyttämällä tavalla.

2.17 M05 (30.11.2025)

1. Ei missään tapauksessa koulua niin ahtaaseen paikkaan. Miksi rikkoa vakiintuneet ja sujuvat toiminnot ja liikennereitit, kun rakennusmaata löytyy jäähallin ja päiväkodin taustalta. Ravilinnan takamaastoon raviradan viereen sopii hyvin kevyen liikenteen reitti koulukeskuksen ja Ravilinnan välistä liikkumista varten.

Kaavan laatijan vastine: Iitin kunnanvaltuusto on tehnyt periaatepäätöksen 25.3.2025 § 11, jonka mukaan uusi koulu suunnitellaan Ravilinnan etumaastoon.

2.18 M06 (31.10.2025)

1. Toivon, että kaavassa/suunnittelussa huomioidaan koulurakennuksen rakentamismahdollisuus kolmeen kerrokseen.

Kaavan laatijan vastine: Koulurakennus tulee sovittaa arvokkaaseen rakennettuun kulttuuriympäristöön siten, ettei se volyymiltaan riko alueen arvoja. Koulun toiminnallisuus heikkenee kolmikerroksisena.

2.19 M07 (14.11.2025)

1. Olisi hyvä palata Keskuspuiston korttelin tarkasteluun, jossa olisi otolliset olosuhteet kirjaston hyödyntämiseen, opiskeluun, ryhmätiloihin, hyspytuntien oleskelutiloihin ja uudelleen lukuharrastuksen virittämipaikkana. Kouluun

18.5.2026

kohdistuvan ilkvallan riski on todennäköisesti keskellä kylää pienempi. Jos perusteena keskeisen sijainnin huonoudelle lasketaan välipalojen hakuriski, ei se ollut tuntematon 1960- ja 1970-luvuillakaan. Ja kuinka kaupungeissa voidaan kouluja rakentaa keskelle kaupunkia. Käsittämättömä on rakennuspaikkojen vähyys maalaiskunnassa. Kaavaluonnoshan on pommi, päätellen maaperätutkimusten salailusta ja kun kuntalaisten yleisessä tiedossa on maanäytteiden otto pelkästä täyttömaasta.

Kaavan laatijan vastine: Iitin kunnanvaltuusto on tehnyt periaatepäätöksen 25.3.2025 § 11, jonka mukaan uusi koulu suunnitellaan Ravilinnan etumaastoon. Kaavassa on yleismääräys koskien maaperän tutkimista ja puhdistamista ennen rakentamisen aloittamista.

3 Kaavaehdotus

LAUSUNNOT

3.1 Lupa- ja valvontavirasto

1. Kaava-asiakirjoissa mainittuihin osallisiin viranomaisiin on tarpeen korjata Lupa- ja valvontavirasto sekä Kaakkois-Suomen elinvoimakeskus. Kaakkois-Suomen elinvoimakeskus lausuu tarvittaessa liikennejärjestelmän ja maanteiden osalta.

Kaavan laatijan vastine: Kaava-asiakirjoihin on korjattu osallisiksi Lupa- ja valvontavirasto sekä Kaakkois-Suomen elinvoimakeskus.

2. Luonnosvaiheen lausunnossaan Hämeen ELY-keskus on nähnyt tarpeelliseksi selvittää suunnittelualueella sijaitsevien varistorakennuksen ja pukukoppirakennuksen soveltuvuutta luontodirektiivin liitteen IV (a) lajien lepakoiden päiväpiiloiksi. Kaavaehdotus on täydentynyt lepakkoselvityksellä em. rakennusten osalta. Lupa- ja valvontaviraston näkemyksen mukaan selvitys on laadittu asianmukaisesti, ja rakennukset eivät ole luonnonsuojelulain (9/2023) 78 §:n mukaisesti suojeltuja lisääntymis- tai levähdyspaikkoja.

Kaavan laatijan vastine: Merkitään tiedoksi.

3. Lupa- ja valvontavirastolla ei ole pilaantuneita maa-alueita koskevia asioita tiedossa kaavaehdotusalueelta, eikä kaava-alueella sijaitse valtakunnalliseen Maaperän tilan tietojärjestelmään (MATTI-järjestelmä) merkittyjä kohteita. Kaavaluonnoksesta annetuissa mielipiteissä mainitaan, että alueella on sijainnut linja-autoliikennöitsijän tallirakennus, sekä sorakuoppa, joka on täytetty maamassoilla. Lisäksi mielipiteissä mainitaan alueella tehdyistä maaperätutkimuksista. Lupa- ja valvontavirasto katsoo, että mahdolliset maaperätutkimukset tulisi esittää kaava-aineistossa. Mikäli alueella ei ole tehty maaperätutkimuksia, Lupa- ja valvontavirasto katsoo, että alueen toimintahistoria sekä alueen taustaselvitysten tekeminen tulisi tehdä kaava-alueelle. Edellä mainittujen selvitysten perusteella tulee arvioida, onko alueella tarvetta tehdä maaperän pilaantuneisuusselvityksiä. Esimerkiksi, tulisi selvittää millaisilla maamassoilla sorakuoppaa on täytetty ja voiko maamassoissa esiintyä pilaantuneita maa-aineksia. Mikäli selvitysten perusteella todetaan, että kaava-alueelle sijoittuu pilaantuneita maa-alueita, ne tulee osoittaa asianmukaisesti kaavaan. Kaavaa hyväksyessä on oltava varmuus siitä, että alue soveltuu uuteen, kaavassa osoitettuun käyttöönsä myös maaperän terveellisuuden osalta.

Kaavan laatijan vastine: Kaava-alueen maaperän tilaa on selvitetty pohjatutkimusten yhteydessä tehdyillä haitta-ainetutkimuksilla, joten asiaa on tarkasteltu tutkimustietoon perustuen.

18.5.2026

Alueelta otetuista maaperänäytteistä on analysoitu keskeiset haitta-aineet, mukaan lukien VNa 214/2007 mukaiset metallit ja puolimetallit (8 näytettä), BTEX-yhdisteet (7 näytettä), PAH-yhdisteet (4 näytettä), PCB-yhdisteet (3 näytettä) sekä klooratut alifaattiset hiilivedyt (3 näytettä). Tutkimustulosten perusteella maaperässä on todettu yksittäiset kynnysarvotason ylitykset arseenin sekä PAH-yhdisteistä fenantreenin ja naftaleenin osalta. Muilta osin analysoiduissa haitta-aineissa ei ole todettu kynnysarvot ylittäviä pitoisuuksia. Tutkituissa pisteissä maa-aines on ollut pääasiassa hiekkaa.

Havaittujen pitoisuuksien vähäisyyden ja yksittäisyyden perusteella maaperässä ei ole todettavissa sellaista pilaantuneisuutta, joka aiheuttaisi ympäristö- tai terveysriskejä tai edellyttäisi jatkotutkimuksia tai kunnostustoimenpiteitä. Käytettävissä olevien tutkimustulosten perusteella alue soveltuu suunniteltuun käyttöönsä. Kaava-aineistoa täydennetään siten, että tehdyt maaperätutkimukset esitetään selkeästi.

4. Asemakaavan sijoittuminen pohjavesialueelle on huomioitu kaavassa ja vaikutukset pohjaveteen on arvioitu riittävästi. Kaavamääräyksiä tulee kuitenkin täydentää hulevesien osalta seuraavasti: Pysäköinti- ja liikennealueiden hulevedet tulee johtaa pohjavesialueen ulkopuolelle. Puhtaat hulevedet tulee ensisijaisesti imeyttää pohjavesialueella.

Kaavan laatijan vastine: Kaavamääräyksiä on täydennetty koskien hulevesiä lausunnon mukaisesti.

5. Lupa- ja valvontaviraston näkemyksen mukaan piha-alueen suunnittelua koskeva kaavamääräys olisi hyvä lisätä kaavaan. Määräyksen tavoitteena olisi varmistaa piha-alueen viihtyisyys, turvallisuus ja toimivuus.

Kaavan laatijan vastine: Kaavaan on lisätty yleismääräys koskien piha-alueen viihtyisyyttä: "Oleskelupiha suunnittelussa tulee huomioida sään ääri-ilmiöt ja varmistaa oleskelupiha viihtyisyys ja toimivuus".

6. Asemakaavaehdotuksessa on annettu maantien suoja-alueita koskeva kaavamääräys. Määräyksen osalta Lupa- ja valvontavirasto pyytää huomioimaan asemakaavamerkinnot ja -määräykset oppaan nro 12 sivun 147 yläosassa kerrotun sisällön, sekä Kaakkois-Suomen elinvoimakeskuksen lausunnon, jonka toimialaa kyseinen määräys koskettaa.

Kaavan laatijan vastine: Maantien suoja-alueita koskeva kaavamääräys on poistettu asemakaavasta. Iitin kunnanhallitus on päättänyt 16.2.2026 § 29 käynnistää Kausalan asemakaavan muutoksen syrjään jäävän vt12:n osalta. YO-korttelialueen toteuttamista koskien on lisätty kaavamääräys "rakentaminen voidaan aloittaa, kun asemakaavamuutos Kymmentien muuttamiseksi kunnan kaduksi on tullut voimaan".

7. Kaavaselistusta tulisi täydentää edellä mainitulla lepakkoselvityksellä, sekä maaperän tilan osalta.

Kaavan laatijan vastine: Kaavaselistusta on täydennetty lepakko- ja pohjatutkimusten osalta.

8. Asemakaavan pohjakartan hyväksymistä koskeva merkintä tulisi esittää kaavakartalla (AKL 54 a § - 54 c §).

Kaavan laatijan vastine: Kaavakartalle on lisätty pohjakartan hyväksymismerkintä.

3.2 Lahden museot

1. Asemakaavan valmisteluvaiheeseen antamassaan lausunnossa (10.11.2025) museo on pitänyt hyvänä asiana kerroslukumäärän rajaamista kahteen, ja samalla kehottanut edelleen tutkimaan arkkitehtuurin laatuvaatimusten saavuttamista sekä asianmukaisen ja viimeistellyn visualisointimateriaalin laatimista ehdotusvaiheeseen. Museo

18.5.2026

toistaa näkemyksensä, jonka mukaan hankkeessa tulee tavoitella rakennuksen massoitellussa ja katon muodossa harmonista ja yhtenäistä, arvoalueeseen soveltuvaa laadukasta ilmettä. Uudisrakennuksen laatuvaatimukset ja soveltuminen ympäristöön tulee käsitellä asemakaavaselostuksessa tarkempien havainnekuvien kera. Museo kehottaa myös tutkimaan julkisen taiteen/prosenttiperiaatteen mahdollisuudet hankkeen yhteydessä.

Kaavan laatijan vastine: Asemakaavatyön yhteydessä rakentamisen sovittamista Ravilinnan kulttuuriympäristöön on tutkittu muodonannon ja rakentamisen määrän osalta. Tarkempien havainnekuvien laatiminen ei ole tarkoituksenmukaista, sillä tarkempaa rakennussuunnittelua ei ole tehty hankesuunnitteluvaiheen jälkeen. Hankesuunnittelu ei sisältänyt koulurakennuksen julkisivujen ja arkkitehtuurin suunnittelua. Koulun mahdollinen rakennussuunnittelu aloitetaan asemakaavan hyväksymisen jälkeen. Asemakaavassa on yleismääräyksiä koskien uudisrakentamisen sopeutumista Ravilinnan arvokkaaseen rakennettuun kulttuuriympäristöön. Iitin kunnan rakennusvalvonta ohjaa ja valvoo asemakaavamääräysten toteutumista rakentamislupavaiheessa.

2. Ehdotusvaiheessa yleismääräyksiin on lisätty kohta, jonka mukaan kaava-alue on Ravilinnan ja Kausalan koulun paikallisesti arvokasta rakennettua kulttuuriympäristöä. Uudisrakentamisen tulee julkisivujen ja kattopinnan käsittelyltään, materiaaleiltaan sekä yksityiskohdiltaan sopia osaksi arvokasta ympäristöä. Museo esittää, että määräystä täydennetään lisäämällä ”massoitellultaan ja aukotuksiltaan”.

Kaavan laatijan vastine: Kaavamääräystä on täydennetty lausunnon mukaisesti.

3.3 Kaakkois-Suomen Elinvoimakeskus

1. Kaavakartan asemakaavamerkinnot ja -määräykset yleismääräyksissä on huomioitu Uudenmaan ELY:n kaavaluonnoksen lausunnossa esitetty ehdotus valtatielle osoitetun uuden Veteraanitien liittymän käyttöönoton ajankohdasta. Voimassa olevassa asemakaavassa ei ole liittymänuoli - merkintää valtatiellä 12 Veteraanitien kohdalla, joten katuliittymän toteuttaminen ei ole mahdollista ennen valtatie 12 asemakaavan muutosta ja kadunpito päätöstä. Kaakkois-Suomen elinvoimakeskuksen liikenneosasto muistuttaa, että Vt 12 Mankala-Tillola-hankkeen myötä on tarve muuttaa Kausalan alueen asemakaavojen LT-merkinnät katualueiksi, nykyisen valtatie linjauksen siirtyessä kunnalle kaduksi.

Kaavan laatijan vastine: Merkitään tiedoksi. Iitin kunnanhallitus on päättänyt 16.2.2026 § 29 käynnistää Kausalan asemakaavan muutoksen katualueeksi syrjään jäävän valtatie 12 osalta.

2. Kaavaluonnoksessa YO-tontin rakennusala sijoittuu noin reilun 20 metrin etäisyydelle valtatie 12 keskilinjasta. Valtatie 12 suoja-alue on 30 metriä valtatie keskilinjasta. Liikenneosasto katsoo, että maantien suoja-alue tulee ottaa huomioon rakennusten sijoittamisessa ja mahdollista poikkeuslupaa tulee pyytää Sisä-Suomen elinvoimakeskukselta.

Kaavan laatijan vastine: Iitin kunnanhallitus on päättänyt 16.2.2026 § 29 käynnistää Kausalan asemakaavan muutoksen syrjään jäävän vt12:n osalta. YO-korttelialueen toteuttamista koskien on lisätty kaavamääräys ”rakentaminen voidaan aloittaa, kun asemakaavamuutos Kymmentien muuttamiseksi kunnan kaduksi on tullut voimaan”.

3.4 Päijät-Hämeen liitto

Ei lausuttavaa kaavaehdotuksesta.

18.5.2026

3.5 Ympäristönsuojeluviranomainen

1. Kaavaehdotuksessa hulevesien määrällinen ja laadullinen hallinta on esitetty yleispiirteisellä tasolla. Viimeistään rakentamissuunnitelmissa on huomioitava rakentamisen ja käytön aikainen kuormitus ja sen hallinta alueen vesistöihin ja pohjaveteen, niin laadullisesti kuin määrällisesti huomioiden myös muutoksille herkat pohjavedet ja lähteikkö.

Öljysäiliöiden osalta yleisiä kaavamääräyksiä tulee muuttaa vastaamaan 1.4.2025 voimaan tulleiden litin ympäristönsuojelumääräysten 11 §:ää: ”Pohjavesialueella vaarallisen tai ympäristölle haitallisen nestemäisen kemikaalin astian ja säiliön vuotojenhallinta tulee toteuttaa niin, että ensisijainen ja toissijainen suojaus muodostavat aukottomat, toisistaan riippumattomat suojauskokonaisuudet. Tämä saavutetaan esimerkiksi sijoittamalla kaksivaippainen säiliö suoja-altaaseen.” Määräys koskee myös kaavan mahdollistamaa puistomuuntamaa.

Kaavan laatijan vastine: Asemakaavassa on määräys: ”Rakentamislupaa haettaessa tulee esittää tontin hulevesien hallinta- ja käsittelysuunnitelma”. Yleismääräyksiä on täydennetty litin ympäristönsuojelumääräysten mukaisesti: ”Pohjavesialueella vaarallisen tai ympäristölle haitallisen nestemäisen kemikaalin astian ja säiliön vuotojenhallinta tulee toteuttaa niin, että ensisijainen ja toissijainen suojaus muodostavat aukottomat, toisistaan riippumattomat suojauskokonaisuudet”.

2. Melu on yksi merkittävistä oppimiseen ja yleiseen terveyteen negatiivisesti vaikuttavista tekijöistä. Vnp 993/1992 mukaan virkistysalueilla taajamissa sekä oppilaitoksia palvelevilla alueilla on ohjeena, että melutaso ei saa ylittää ulkona melun A-painotetun ekvivalenttitason (L Aeq) päiväohjearvoa (klo 7-22) 55 dB. Melun torjuntaan erityisesti oleskelu- ja virkistysalueilla tulee kiinnittää riittävällä tasolla huomiota kaavan koko liikennemelun vaikutusalueella.

Kaavan laatijan vastine: Valtatien 12 linjaus muuttuu ja nykyinen valtatie osuus muutetaan kaduksi. litin kunnanhallitus on päättänyt 16.2.2026 § 29 käynnistää Kausalan asemakaavan muutoksen syrjään jäävän valtatie 12 osalta. Valtaosa nykyisen valtatie liikennemäärästä siirtyy uudelle linjaukselle, ja liikennemäärät nykyisestä vähenevät kymmentiellä. Asemakaavassa on yleismääräyksellä ohjattu melutasojen osalta: ”Oleskelupihojen sijoituksella sekä rakenteilla tulee huolehtia siitä, että oleskelupihojen melutaso ei ylitä 55 dB”.

3. Kaikessa maankäytössä ja rakentamisessa on hyvä ottaa etupainotteisesti huomioon ympäristönmuutoksen vaikutukset, kuten rankka- ja viistosateet, kuivuus ja helteet. Sään ääri-ilmiöitä kestävä viherpeitteisyys ja luontaiset varjot on syytä huomioida jo kaavoitusvaiheessa mahdollisuuksien mukaan, viimeistään rakennussuunnittelussa.

Kaavan laatijan vastine: Kaavaan on lisätty yleismääräys: ”Oleskelupihojen suunnittelussa tulee huomioida sään ääri-ilmiöt ja varmistaa oleskelupihojen viihtyisyys ja toimivuus”.

3.6 Rakennusvalvontaviranomainen

2. Viranomaislautakunnan antamaa lausuntoa 28.10.2025 § 40 kaavaluonnoksesta ei ole otettu huomioon vuorovaikutusraportissa inhimillisen virheen takia, jonka vuoksi lausunto on samansisältöinen aiemman lausunnon kanssa.

Asemakaavan muutosta valmisteltaessa tulee kiinnittää erityistä huomiota alueen liikennejärjestelyiden selkeyteen ja turvallisuuteen. Liikenteen sujuvuus, eri kulkumuotojen yhteensovittaminen ja pysäköinti tulee varmistaa siten, että alue palvelee kaikkia tulevia käyttäjiä (koulu, päiväkotia, paloasema, jäähalli, asuntoalueet, ulkoilureitit) toimivalla ja turvallisella tavalla. Henkilökunnan ja oppilaiden pysäköintialueiden mitoituksessa tulee huomioida alueen käyttäjämäärät. Pysäköintialueet ja koulu- ja esikoulukuljetusten jättöpaikat tulee sijoittaa niin, ettei kulku niille

18.5.2026

aiheuta haittaa liikenneturvallisudelle.

Kaavan laatijan vastine: Rakennusvalvontaviranomaisen luonnosvaiheen lausunto on lisätty vuorovaikutusraporttiin kohtaan 2.12 .

Suunnittelualueelle on laadittu liikenneselvitys (Sitowise Oy, 2025), jonka tarkoituksena on ollut palvella asemakaavoitusta sekä myöhempää tarkemman tason suunnittelua. Liikenneselvityksessä on tarkasteltu kaavaillun koulun sekä sen läheisten katujen ja alueiden liikenneturvallisuus, toiminnallisuus ja tarkoituksenmukaisuus kokonaisuutena ja siinä on esitetty kehitysehdotuksia ja tutkielmia eri liikennemuotojen sijoittumisesta alueelle. Näitä ovat olleet liittymien, koulukuljetusten, saattoliikenteen, pysäköintipaikkojen sijaintitutkielmat sekä nykyisen ympäristön liikenneturvallisuuksien tilan tarkastelut (liikenneturvallisuuspuutteet/-havainnot sekä kehitysehdotuksia asemakaavoitukseen ja muiden alueen lähikatujen liikenneturvallisuuden parantamiseen). Vaikka Veteraanitien läpiajo katkaistaan, liittymien toimivuus huipputuntina säilyy nykytilanteen kaltaisena. Liikenteen sujuvuudessa ei ole laadittujen toimivuustarkastelujen puolesta haasteita nykytilanteessa eikä maankäytön ja liikenneverkon muutosten toteuduttua. Toimivuustarkasteluissa liikennemäärinä Kymentiellä (vt 12) on käytetty nykyisiä liikennemääriä, jotka ovat suurempia kuin mitä ne valtatie 12 pitkämatkaisen liikenteen poistuttua tulevat olemaan.

Kouluhankkeen jatkosuunnittelun ja katusuunnittelun yhteydessä Iitin kunta määrittää keskeisimmille toiminnoille liikennejärjestelyt kokonaisuus ja liikenneselvityksen tutkielmat huomioiden. Alueella on jo nykyisin useita mahdollisia sijainteja koulukuljetuksille, saattoliikenteelle, pysäköinnille, ja osa ratkaisusta tulee yhteensovittava alueen muiden toimijoiden kanssa ml. päiväkotia, jäähalli, asutus ja paloasema. Koulun ja esikoulun saattoliikenne-, pysäköinti- ja koulukuljetusjärjestelyt päätetään kouluhankkeen jatkosuunnittelussa.

3.7 Päijät-Hämeen ympäristöterveys

1. Terveydensuojelun näkökulmasta nostan edelleen esille koulun haastavan sijainnin vilkkaiden kulkuyhteyksien varrella ja näiden aiheuttamat haasteet erityisesti koulun oleskelualueiden ja koulun tilojen suojaamisessa niihin kohdistuvalta melulta sekä ilman epäpuhtauksilta. Uudisrakentamista suunniteltaessa tulisi meluntorjunnassa sekä koulun ja sen oleskelualueiden ilman puhtaudessa pyrkiä lainsäädännön asettamia minimivaatimuksia parempaan lopputulokseen erityisesti lapsille ja nuorille suunnitellussa ja opetukseen tarkoitettussa kiinteistössä. Ehdotusvaiheessa kaavamääräyksellä rakennuksen vaipan ääneneristävyyksivaatimusta on nostettu 5 dB, jota pidän hyvänä ratkaisuna. Erityisesti oleskelupihalle kohdistuvaan meluun olisi asemakaavatasolla mahdollista antaa jatkosuunnittelua nykyistä tarkemmin ohjaavia yleismääräyksiä esimerkiksi suojaavien rakenteiden osalta.

Kaavan laatijan vastine: Valtatie 12 linjaus muuttuu ja nykyinen valtatie osuus muutetaan kaduksi. Iitin kunnanhallitus on päättänyt 16.2.2026 § 29 käynnistää Kausalan asemakaavan muutoksen syrjään jäävän valtatie 12 osalta. Valtaosa nykyisen valtatie liikennemääristä siirtyy uudelle linjaukselle, ja liikennemäärät nykyisestä vähenevät Kymentiellä. Asemakaavassa on yleismääräyksellä ohjattu melutasojen osalta: ”Oleskelupihojen sijoituksella sekä rakenteilla tulee huolehtia siitä, että oleskelupihojen melutaso ei ylitä 55 dB”.

3.8 Kausalan Kaukolämpö Oy

1. Kausalan Kaukolämpö Oy huomauttaa, että ko. alueella on Kausalan Kaukolämpö Oy:n omistamat kaukolämpölinjat. Jos rakennus toteutetaan suunnitellulle alueelle, joudumme siirtämään kaukolämpölinjat sen alta. Tästä aiheutuvat kustannuksien maksajaksi tulee tällöin rakennuksen omistaja, Iitin kunta. Alueella sijaitsee kaksi erillistä linjaa, jotka joutuvat rakennuksen alle. Näiden linjojen muutoksille ja sijoituksille tulee varata kaavassa uusi sijoituspaikka, jossa tulee huomioida linjan jatkuminen veteraanitien kiinteistöille.

18.5.2026

Kaavan laatijan vastine: Kaukolämpölinjausten sijoitus on huomioitu kunnan suunnitelmissa.

3.9 Päijät-Hämeen hyvinvointialue/Pelastuslaitos

1. Veteraanitien länsipäädyn katkaiseminen heikentää pelastustoiminnan toimintavalmiutta hidastamalla litin VPK:n henkilöstön saapumista asemalle hälytyksiin. Noin 2/3 hälytysosaston henkilöstöstä saapuu paloasemalle Lahden suunnasta (lännestä). Mikäli Veteraanitien lännen puoleinen kulku estetään, pitää henkilöstön kiertää Veteraanitien itäpäästä Otsontien liittymän kautta päästäkseen asemalle. Tämä pidentää ajomatkaa lännestä saapuville noin 600 m. 50 km / h nopeusrajoituksella tämä tarkoittaa 43 sekuntia pidempää ajoaikaa. Paloautojen lähtö hälytystehtävään hidastuu samalla ajalla. Tulipalotilanteessa nämä sekunnit voivat olla erittäin ratkaisevia ihmisten pelastamisen ja vahinkojen rajoittamisen kannalta. Edellä esitetty Otsontien tapahtuva kiertoliikenne lisää asemalle saapuvan liikenteen määrää Otsontien, Veteraanitien ja Hiihtäjänkaaren risteysalueella, mikä osaltaan haittaa / hidastaa Hiihtäjänkaaren suunnasta hälytyksiin saapuvan henkilöstön matkaa asemalle, sillä Hiihtäjänkaaren ja Veteraanitien risteyksessä on kolmio Hiihtäjänkaaren suunnasta saapuville.

Kaavan laatijan vastine: litin kunnanhallitus on päättänyt 16.2.2026 § 29 käynnistää Kausalan asemakaavan muutoksen syrjään jäävän valtatie 12 osalta. Asemakaava mahdollistaa uuden Veteraanitien liittymän Kymentielle paloaseman länsipuolelle, minkä toteuttamisen jälkeen kulku paloasemalle mahdollistuu nykyiseen tapaan kahdesta eri suunnasta. Otsontien, Veteraanitien ja Hiihtäjänkaaren liittymäalueella liikennemäärät kasvavat koulun myötä nykyisestä, mutta ruuhkautumista liikennemäärät eivät aiheuta, sillä liikenne suuntautuu liittymän kohdalta päiväkodille, Veteraanitien varren pysäköintialueelle, koululle sekä jäähallille. Lisäksi liikennemäärät Kymentiellä vähenevät valtatie linjauksen siirron myötä, mikä parantaa Kymentien liikenteen sujuvuutta ja turvallisuutta. Liikenneselvityksen (Sitowise Oy, 2025) mukaan liikenteen sujuvuudessa ei ole tarkastelualueella haasteita nykytilanteessa eikä maankäytön ja liikenneverkon muutosten toteuduttua. Alueen jatkosuunnittelussa huomioidaan kaikki alueen toimijat ja heidän tarpeensa alueen liikennejärjestelyjen kehittämisessä. Liikenteenohjauksella ja erilaisilla rakenteellisilla ratkaisuilla voidaan myös vaikuttaa tehokkaasti alueen liikennejärjestelyjen sujuvuuteen ja turvallisuuteen. Myös nykyisen valtatie 12 muuttaminen kaduksi saattaa avata uusia mahdollisuuksia paloaseman liikennejärjestelyille.

2. Veteraanitielle idän suunnasta lisääntyvä liikenne heikentää liikenneturvallisuutta päiväkodin ja paloaseman itäpuolelle suunnitellun pysäköintialueen välittömässä läheisyydessä. Päiväkodin jättöliikenne ja parkkipaikalle tulevat ja sieltä lähtevät ajoneuvot saattavat aiheuttaa ruuhkautumista, mikä edelleen hidastaa paloasemalle saapumista. Paloaseman itäpuolelle suunnitellun parkkipaikan myötä Veteraanitiellä lisääntyvä liikenne ja raskaiden pelastusajoneuvojen paluu paloasemalle lisäävät onnettomuuksien todennäköisyyttä. Lisäksi pelastuslaitos arvioi, että paloaseman jäädessä koulun ja sen parkkipaikan väliin, tulee se lisäämään paloaseman pihalla tapahtuvaa jalankulkua, kun koulun ja parkkipaikan välillä kulkevat oikaisevat pihan poikki. Tämä lisää aseman pihalla tapahtuvaa asiointia liikkumista ja heikentää alueen turvallisuutta. Päijät-Hämeen pelastuslaitoksen näkemyksen mukaan esitetty asemakaavan muutos edellyttää muutoksia, jotta alueen ja asukkaiden turvallisuudesta voidaan varmistua. Nykyisessä suunnitelmassa ei riittävissä määrin oteta huomioon uudentyyppisen toiminnan vaikutuksia pelastustoimen palveluiden tuottamiseen ja palokunnan toimintaan.
3. **Kaavan laatijan vastine:** litin kunnanhallitus on päättänyt 16.2.2026 § 29 käynnistää Kausalan asemakaavan muutoksen syrjään jäävän valtatie 12 osalta. Asemakaava mahdollistaa uuden Veteraanitien liittymän Kymentielle paloaseman länsipuolelle, jolloin liikenne päiväkodille ja paloasemalle voidaan olettaa jakautuvan samalla tavalla kuin nykyisin tai jopa enemmän uutta liittymää käyttäen, jolloin oletetut haasteet Otsontilla ja Veteraanitien itäpäässä ovat vähäiset eivätkä aiheuta ongelmia. Alueen jatkosuunnittelussa huomioidaan kaikki alueen toimijat ja heidän

18.5.2026

tarpeensa alueen liikennejärjestelyjen kehittämisessä. Jalankulun ja pyöräliikenteen määrät tulevat kasvamaan alueella koulun myötä, mutta tulevan katusuunnittelun yhteydessä alueen liikennejärjestelyt huomioidaan kokonaisuutena. Paloaseman pihan poikki oikaisemista voidaan estää esimerkiksi paloaseman aitaamisella. Myös nykyisen valtatie 12 muuttaminen kaduksi saattaa avata uusia mahdollisuuksia paloaseman liikennejärjestelyille.

3.10 Iitin Vapaaehtoinen Palokunta ry

1. Veteraanitien katkaiseminen ja kulku yhdestä suunnasta aiheuttaa riskitekijöitä, sekä saattaa aiheuttaa mahdollisesti vaaratilanteita. Yksi konkreettisimmista ja aliarvioidusta ongelmista on Veteraanitien ruuhkautuminen erityisesti aamulla ja iltapäivällä koulukeskuksen liikenteen vuoksi. Sopimuspalokuntalaiset tulevat hälytyksille omilla autoilla ja eri suunnista. Keskeinen riski on hälytyksille tultaessa siinä, että palokunnan henkilöstö ei pääse ajoissa asemalle ja näin ollen lähtö viivästyy jo ennen kuin ensimmäinen yksikkö liikkuu. Tästä seuraa vasteaikojen piteneminen ja toimintavarmuus heikkenee, pahimmillaan yksikkö joutuu lähtemään vajaalla miehityksellä ja operatiivinen toimintakyky heikkenee. Kyseessä on myös kriittinen riski, koska se kohdistuu pelastustoiminnan alkuvaiheeseen jossa viiveillä on suurin vaikutus lopputulokseen. Myös talviolosuhteiden vaikutus vaikuttaa hidastavasti liikenteen liikkuvuuteen. Lumipenkat kaventavat Veteraanitietä, liukkaas hidastaa liikennettä entisestään, pienikin ruuhka muuttuu nopeasti täydelliseksi tukokseksi.

Kaavan laatijan vastine: Iitin kunnanhallitus on päättänyt 16.2.2026 § 29 käynnistää Kausalan asemakaavan muutoksen syrjään jäävän valtatie 12 osalta. Asemakaava mahdollistaa uuden Veteraanitien liittymän Kymmentielle paloaseman länsipuolelle, minkä toteuttamisen jälkeen kulku paloasemalle mahdollistuu nykyiseen tapaan kahdesta eri suunnasta. Tarkempi katusuunnitelma koskien ajoneuvoliikennettä ja kävelyn ja pyöräilyn yhteyksiä laaditaan jatkosuunnittelussa, jossa huomioidaan myös pelastusajoneuvoliikenteen toimivuus ja kaikkien kulkumuotojen turvallisuus. Alueen jatkosuunnittelussa huomioidaan kaikki alueen toimijat ja heidän tarpeensa alueen liikennejärjestelyjen kehittämisessä. Talviolosuhteisiin voi vaikuttaa kadun talvihoidon priorisoinnilla kohteeseen. Myös nykyisen valtatie 12 muuttaminen kaduksi saattaa avata uusia mahdollisuuksia paloaseman liikennejärjestelyille.

2. Kaavaluonnoksessa mainitaan jalankulkijoiden ohjaamisesta Kymmentien varressa olevalle kevyenliikenteen väylälle. Kevyenliikenteen yhteydet koulukeskukselle eivät vaikuta riittävän turvallisilta ja sujuvilta kaavaehdotuksessa. Reitti kiertää jonkin verran, joten jalkakulkijat saattavat oikaista vaarallisesti paloaseman pihan läpi tai ylittää Veteraanitien parkkipaikan kohdilta. Tämä tilanne koskettaa myös koulun iltakäyttäjiä.

Kaavan laatijan vastine: Paloaseman pihan poikki oikaisemista voidaan estää esimerkiksi paloaseman aitaamisella. Tarkemmassa katusuunnittelussa määritellään kävelyn ja pyöräilyn yhteydet sekä pyritään varmistamaan niiden turvallisuus.

3. Iitin Vapaaehtoisen Palokunta r.y:n mielestä, asemakaavan liikennejärjestelyjen vaikutukset Veteraanitien toimivuuteen tulee arvioida tarkemmin pelastustoiminnan näkökulmasta. Nykyisellään kaava sisältää riskin pelastuslaitoksen toimintavalmiuden heikkenemisestä. Myös jalankulkijoiden turvallisuuden varmistaminen koulun ja parkki-alueen välillä tulee huomioida turvallisemmaksi.

Kaavan laatijan vastine: Alueen liikennejärjestelyt tarkentuvat jatkosuunnittelussa. Asemakaava mahdollistaa uuden Veteraanitien liittymän Kymmentielle paloaseman länsipuolelle, minkä toteuttamisen jälkeen kulku paloasemalle mahdollistuu nykyiseen tapaan kahdesta eri suunnasta. Järjestelyt eivät heikennä paloaseman saavutettavuutta nykytilanteeseen verrattuna. Alueella tulee jatkossa olemaan nykyistä enemmän suojattomia tienkäyttäjiä, joiden turvallisuus pyritään varmistamaan jatkosuunnittelun yhteydessä. Pysäköintialueen ja koulun väliset yhteydet suunnitellaan katusuunnittelun ja kouluhankkeen jatkosuunnittelun yhteydessä. Alueen jatkosuunnittelussa

18.5.2026

huomioidaan kaikki alueen toimijat. Myös nykyisen valtatie 12 muuttaminen kaduksi saattaa avata uusia mahdollisuuksia paloaseman liikennejärjestelyille.

MUISTUTUKSET

3.11 M01 (28.4.2026)

1. Katson, että asemakaavaehdotus tulee hylätä tai palauttaa uudelleen valmisteltavaksi, koska se ei täytä alueidenkäyttölain (132/1999) 1 luvun 5 §:n eikä 54 §:n vaatimuksia turvallisen ja terveellisen elinympäristön osalta. Erityisesti kaavaan liittyvät liikennejärjestelyt, meluvaikutukset ja liikenneturvallisuus ovat puutteellisesti ratkaistuja.

Kaavaehdotus perustuu liikennejärjestelyihin, jotka lisäävät merkittävästi liikennettä Otsontien kautta. Kaava lisää merkittävästi liikenneturvallisuusriskejä erityisesti koululaisille. Vaikka kaavaselostuksessa viitataan liikenneselvityksiin, ei ole riittävästi osoitettu, että liikennejärjestelyt toimivat turvallisesti todellisissa huipputilanteissa, joissa samanaikaisesti liikkuvat lapset, huoltoliikenne ja pelastusajoneuvot. Lisäksi on esitetty huoli siitä, että pelastusajoneuvojen liikkuminen vaikeutuu lisääntyneen liikenteen vuoksi ja tämä vaikuttaa palo- ja pelastustoimen vasteaikoihin. Kaavaratkaisu ei näin ollen täytä vaatimusta turvallisesta elinympäristöstä, joka on keskeinen asemakaavan sisältövaatimus.

Kaavan laatijan vastine: Iitin kunnanhallitus on päättänyt 16.2.2026 § 29 käynnistää Kausalan asemakaavan muutoksen syrjään jäävän valtatie 12 osalta. Asemakaava mahdollistaa myös uuden Veteraanitien liittymän, jolloin kaikki liikenne ei kulje vain Otsotien kautta. Alueella tulee jatkossa olemaan nykyistä enemmän suojattomia tienkäyttäjiä, joiden turvallisuus pyritään varmistamaan katusuunnittelun yhteydessä. Liikenneselvityksessä (Sitowise Oy, 2025) on tarkasteltu kaavaillun koulun sekä sen läheisten katujen ja alueiden liikenneturvallisuus, toiminnallisuus ja tarkoituksenmukaisuus kokonaisuutena ja siinä on esitetty kehitysehdotuksia ja tutkimuksia eri liikennemuotojen sijoittumisesta alueelle. Näitä ovat olleet liittymien, koulukuljetusten, saattoliikenteen, pysäköintipaikkojen sijaintitutkielmat sekä nykyisen ympäristön liikenneturvallisuuden tilan tarkastelut (liikenneturvallisuuspuutteet/-havainnot sekä kehitysehdotuksia asemakaavoitukseen ja muiden alueen lähikatujen liikenneturvallisuuden parantamiseen). Alueen liikennejärjestelyt tarkentuvat jatkosuunnittelussa. Alueen jatkosuunnittelussa huomioidaan kaikki alueen toimijat ja heidän tarpeensa alueen liikennejärjestelyjen kehittämisessä.

2. Suunnittelualueella liikennemelu ylittää jo nykytilanteessa ohjearvot. Kaavaselostuksen mukaan päiväajan keskiäänitaso ylittää 55 dB lähes koko suunnittelualueella. Koulun sijoittaminen tällaiselle alueelle heikentää oppimisympäristön laatua, altistaa lapset jatkuvalla melulla, ja edellyttää rakentamisen yhteydessä merkittäviä meluntorjuntatoimenpiteitä. Kaavassa ei kuitenkaan ole riittävästi varmistettu, että melutasot saadaan terveelliselle ja turvalliselle tasolle kaikissa käyttötilanteissa, erityisesti piha-alueilla. Vaikka valtatie aikanaan muuttuisi kunnan kaduksi, tulee se edelleen olemaan kiertotienä häiriötilanteissa ja erityiskuljetusten reittinä, joten melusuojauksilta ei voida välttää.

Kaavan laatijan vastine: Asemakaavassa on yleismääräyksiä koskien oleskelupihan melutasoja ja viihtyisyyttä: "Oleskelupihojen sijoituksella sekä rakenteilla tulee huolehtia siitä, että oleskelupihojen melutaso ei ylitä 55 dB. Koulun oleskelupihan viihtyisyys ja toimivuus tulee varmistaa suunnittelussa." Koulun rakennussuunnitteluvaiheessa varmistetaan oleskelupihojen toimivuus sekä lainmukaiset meluolosuhteet. Liikennemäärät laskevat valtatie 12 linjauksen siirron myötä, mikä parantaa Kymmentien liikenteen toimivuutta ja turvallisuutta ja vähentää liikennemelua. Iitin kunnanhallitus on päättänyt 16.2.2026 § 29 käynnistää Kausalan asemakaavan muutoksen syrjään jäävän vt12:n osalta.

18.5.2026

3.12 M02 (28.4.2026)

1. Kaavaehdotuksessa on ristiriita valtatie 12 suoja-alueeseen liittyen. Kaavaselostuksessa todetaan, että valtatie 12 suoja-alue ulottuu 30 metrin etäisyydelle tien keskilinjasta. Kaavaehdotuksessa esitetty rakennus sijoittuu kuitenkin noin 25 metrin etäisyydelle keskilinjasta. Hämeen ELY-keskus on jo kaavaluonnosvaiheessa huomauttanut asiasta ja todennut, että koulurakennus voi sijoittua osittain suoja-alueelle vain sillä edellytyksellä, että valtatie 12 tiealue otetaan kaavassa mukaan katuna. Näin ei kuitenkaan ole kaavaehdotuksessa tehty.

Kaavan laatijan vastine: Iitin kunnanhallitus on päättänyt 16.2.2026 § 29 käynnistää Kausalan asemakaavan muutoksen syrjään jäävän vt12:n osalta. YO-korttelialueen toteuttamista koskien on lisätty kaavamääräys ”rakentaminen voidaan aloittaa, kun asemakaavamuutos Kymmentien muuttamiseksi kunnan kaduksi on tullut voimaan”.

2. Kaavoitusprosessin jatkamista tässä muodossa ei voida pitää tarkoituksenmukaisena, koska Kausalan alueella on jo olemassa kaksi kaavoitettua opetustoimintaa palvelevien rakennusten korttelialuetta, joille suunniteltu yhteiskoulu voidaan sijoittaa ilman vastaavia ongelmia ja esimerkiksi pilaantuneen maa-aineksen aiheuttamia terveydellisiä ja taloudellisia riskejä.

Kaavan laatijan vastine: Iitin kunnanvaltuusto on tehnyt periaatepäätöksen 25.3.2025 § 11, jonka mukaan uusi koulu suunnitellaan Ravilinnan etumaastoon. Uuden koulukeskuksen sijaintia varten on laadittu vaihtoehtotarkasteluja, joita on käsitelty kunnanvaltuuston kokouksessa 25.3.2025. Iitin kunnan nettisivuilta löytyy pöytäkirjan liitteenä vaihtoehtotarkastelut perusteluineen: <https://www.iitti.fi/kunta-ja-paatoksenteko/paatoksenteko/>

Kaava-alueella on pohjatutkimusten (Ramboll Oy, 2025) yhteydessä tehty haitta-ainetutkimuksia, joiden tuloksena on todettu, että havaittujen pitoisuuksien vähäisyyden ja yksittäisyyden perusteella maaperässä ei ole todettavissa sellaista pilaantuneisuutta, joka aiheuttaisi ympäristö- tai terveysriskejä tai edellyttäisi jatkotutkimuksia tai kunnostustoimenpiteitä. Käytettävissä olevien tutkimustulosten perusteella alue soveltuu suunniteltuun käyttöön.

3.13 M03 (28.4.2026)

1. Kaavaratkaisu ei ole yhdyskuntarakenteen kannalta taloudellinen eikä tarkoituksenmukainen. Kausalan keskustassa sijaitsee jo olemassa olevia opetustoimintaa palvelevien rakennusten korttelialueita, joilla on valmiina kunnallistekninen infrastruktuuri ja valmiit liikennejärjestelyt. Tästä huolimatta kaavassa esitetään uuden koulukeskuksen sijoittamista alueelle, joka edellyttää uusia liikennejärjestelyjä ja infrastruktuurin muutoksia.

Kaavaselostuksessa ei ole riittävällä tavalla esitetty vaihtoehtojen sijaintipaikkojen vertailua tai perusteltu, miksi olemassa olevaa infrastruktuuria ei hyödynnetä. Näin ollen kaavaratkaisu ei täytä alueidenkäyttölain vaatimusta yhdyskuntarakenteen ja alueiden käytön taloudellisuudesta.

Kaavan laatijan vastine: Iitin kunnanvaltuusto on tehnyt periaatepäätöksen 25.3.2025 § 11, jonka mukaan uusi koulu suunnitellaan Ravilinnan etumaastoon. Uuden koulukeskuksen sijaintia varten on laadittu vaihtoehtotarkasteluja, joita on käsitelty kunnanvaltuuston kokouksessa 25.3.2025. Iitin kunnan nettisivuilta löytyy pöytäkirjan liitteenä vaihtoehtotarkastelut perusteluineen: <https://www.iitti.fi/kunta-ja-paatoksenteko/paatoksenteko/>

Suunnittelualue Ravilinnan etumaastossa on kunnallistekniikan piirissä ja sijoittuu julkisten palveluiden läheisyyteen Kymmentien pohjoispuolelle lähelle urheilu-, varhaiskasvatus- ja koulutoimintoja.

18.5.2026

2. Kaava ei riittävästi turvaa turvallista elinympäristöä, mikä on keskeinen alueidenkäyttölain tavoite. Kaava-alueen liikennejärjestelyt lisäävät merkittävästi Otsontien liikennemääriä. Tämä lisää erityisesti koululaisten liikenneturvallisuusriskejä. Myös pelastusliikenteen sujuvuus ja vasteajat voi vaarantua. On huomionarvoista, että myös lausunnoissa on tuotu esiin merkittäviä huolia liikenneturvallisuudesta.

Kaavan laatijan vastine: Iitin kunnanhallitus on päättänyt 16.2.2026 § 29 käynnistää Kausalan asemakaavan muutoksen syrjään jäävän valtatie 12 osalta. Asemakaava mahdollistaa myös uuden Veteraanitien liittymän, jolloin kaikki liikenne ei kulje vain Otsontien kautta. Alueella tulee jatkossa olemaan nykyistä enemmän suojattomia tienkäyttäjiä, joiden turvallisuus pyritään varmistamaan katusuunnittelun yhteydessä. Liikenneselvityksessä (Sitowise Oy, 2025) on tarkasteltu kaavaillun koulun sekä sen läheisten katujen ja alueiden liikenneturvallisuus, toiminnallisuus ja tarkoituksenmukaisuus kokonaisuutena ja siinä on esitetty kehitysehdotuksia ja tutkielmia eri liikennemuotojen sijoittumisesta alueelle. Näitä ovat olleet liittymien, koulukuljetusten, saattoliikenteen, pysäköintipaikkojen sijaintitutkielmat sekä nykyisen ympäristön liikenneturvallisuuden tilan tarkastelut (liikenneturvallisuuspuutteet/-havainnot sekä kehitysehdotuksia asemakaavoitukseen ja muiden alueen lähikatujen liikenneturvallisuuden parantamiseen). Alueen liikennejärjestelyt tarkentuvat jatkosuunnittelussa. Alueen jatkosuunnittelussa huomioidaan kaikki alueen toimijat ja heidän tarpeensa alueen liikennejärjestelyjen kehittämisessä.

3. Kaavan vaikutusten arviointi on puutteellinen. Erityisesti vaikutusten arvioinnissa olisi tullut tarkastella perusteellisemmin:

- maaperän mahdollisen pilaantuneisuuden vaikutuksia (terveydelliset ja taloudelliset riskit)
- vaikutuksia kunnan palveluverkkoon
- vaikutuksia Ravilinnan kulttuuriympäristöön

Kaavan laatijan vastine: Kaava-alueelle on laadittu pohjatutkimukset (Ramboll Oy, 2025), joiden tulokset on lisätty kaavaselostukseen. Kunnan palveluverkkoa on selvitetty tarveselvityksessä (Berater Oy & Arkkitehdit Oy Latva ja Vaara Oy, 2022), joka on kaavaselostuksen taustaselvitys.

Asemakaavatyön yhteydessä rakentamisen sovittamista Ravilinnan kulttuuriympäristöön on tutkittu muodonannon ja rakentamisen määrän osalta. Uudisrakentaminen sijoittuu Ravilinnan kaakkoispuolelle jo rakennettuun ympäristöön jäähallin ja paloaseman yhteyteen toiselle puolelle ravirataa noin 200 metrin päähän, eikä ole välittömässä yhteydessä suojeltuihin rakennuksiin. Yhteiskoulun sijoittuminen vastakkaiselle puolelle ravirataa ei vaikuta suojellun Ravilinnan asemaan sen lähimaisemassa. Yhteiskoulua lähinnä sijaitseva jäähallirakennus on arkkitehtonisesti vaatimaton, ja koulu vähentää jäähallin negatiivista maisemavaikutusta sijoituessa valtatie varteen näkyvämmälle paikalle. Istutuksilla voidaan vähentää uudisrakentamisen vaikutusta rakennetussa kulttuuriympäristössä.

Asemakaavassa yhteiskoulun kerrosluku on II, jotta Ravilinnasta ei muodostu alisteinen koulurakennukselle. Kaavassa on yleismääräys, joka ohjaa uudisrakentamisen sovittamista Ravilinnan kulttuuriympäristöön: "Uudisrakentamisen tulee muodonannoltaan, aukotuksiltaan, julkisivujen ja kattopinnan käsittelyltään, materiaaleiltaan sekä yksityiskohdiltaan sopia osaksi arvokasta ympäristöä."

4. Kaavassa esitetty rakentaminen sijoittuu osin valtatie 12 suoja-alueelle. Alueidenkäytön suunnittelussa tulee varmistaa, että maantien suoja-alue täyttää lainmukaiset vaatimukset. Tässä tapauksessa suoja-alueen (30 m valtatie keskilinjasta) toteutuminen ei ole riittävällä tavalla varmistettu ennen kaavan hyväksymistä. Kaavaa ei tule hyväksyä ennen kuin suoja-alueen lainmukaisuus on ratkaistu.

Kaavan laatijan vastine: Iitin kunnanhallitus on päättänyt 16.2.2026 § 29 käynnistää Kausalan asemakaavan

18.5.2026

muutoksen syrjään jäävän vt12:n osalta. YO-korttelialueen toteuttamista koskien on lisätty kaavamääräys ”rakentaminen voidaan aloittaa, kun asemakaavamuutos Kymmentien muuttamiseksi kunnan kaduksi on tullut voimaan”.

